

Брюксел, 21.12.2016 г.
COM(2016) 819 final

2016/0412 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация

{SWD(2016) 468 final}

{SWD(2016) 469 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Един от основните мотиви за престъпната дейност е получаването на финансови облаги. Поради това отнемането на печалбата от престъпна дейност и вземането на необходимите мерки престъпленията да „не си струват“ представлява много ефективен механизъм за борба с престъпността. Конфискацията на активи, придобити от престъпна дейност, е насочена към предотвратяване и борба с престъпността, включително организираната престъпност, както и обезщетяване на пострадалите и осигурява допълнителни средства, които да се инвестират обратно в дейности по правоприлагане или други инициативи за предотвратяване на престъпленията и обезщетяване на пострадалите лица. Обезпечаването и конфискацията на активи са важен инструмент също и за борба с финансирането на тероризма. Терористичните атаки през 2015 г. и 2016 г. в Европейския съюз и извън него подчертаха спешната необходимост от предотвратяване на тероризма и борба с него. Предизвикателството да бъдат прекъснати финансирането на тероризма и тясната му връзка с мрежите на организираната престъпност изисква решителни, бързи и сплотени действия за модернизирани на съответното законодателство, гарантиране на неговото прилагане и по-добро сътрудничество между държавите членки и извън тях.

В Европейската програма за сигурност от 28 април 2015 г.¹ се подчертава необходимостта от мерки за справяне с финансирането на тероризма по по-ефективен и всеобхватен начин. Един от определените приоритети е противодействието на организираните престъпни мрежи и на начините, по които те са финансирани. В този контекст в Европейската програма за сигурност също така се отдава стратегическо значение на необходимостта от подобряване на взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация.

В последните изследвания² се оценява, че незаконните пазари в Европейския съюз генерират около 110 милиарда евро, т.е. около 1 % от БВП на ЕС през 2010 година. Въпреки това, и макар съществуващите статистически данни да са оскъдни, сумата на парите, които понастоящем се възстановяват от облаги от престъпна дейност в рамките на ЕС, са само една малка част: 98,9 % от оценените печалби от престъпна дейност не се конфискуват и остават на разположение на престъпници. Една функциониращата система за възстановяване на активи е необходима предпоставка, ако се предвижда да бъдат изземани повече активи от престъпна дейност. Това включва ефективна рамка за взаимно признаване на решенията за обезпечаване и конфискация. Въпреки че на равнището на ЕС съществува законодателство в областта на взаимното признаване на

¹ COM(2015) 185 final. Вж. също Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета „Изпълнение на Европейската програма за сигурност с цел борба срещу тероризма и подготовка на условията за ефективен и истински Съюз на сигурност“ (COM(2016) 230 final, стр. 13).

² Европол, Възстановяване на активи от престъпна дейност в ЕС, проучване на статистическа информация за периода 2010 — 2014 г., основни заключения (Europol, Criminal asset recovery in the EU, Survey of Statistical Information 2010-2014, Key findings), стр. 4; вж. също Доклад относно портфейла на организираната престъпност, 2015 г., „От незаконните пазари до законния бизнес: портфейлът на организираната престъпност в Европа (Report of organised Crime Portfolio, 2015, From Illegal Markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe), <http://www.ocportfolio.eu/>.

решения за обезпечаване и конфискация, то е разпокъсано, отживяло и оставя празноти, които могат да бъдат използвани от престъпниците. Значението на конфискация на активи от престъпна дейност е признато от Европейския съюз. След приемането през 1999 г. на заключенията на Европейския съвет от Тампере, между 2001 г. и 2006 г. бяха приети четири законодателни инструмента за обезпечаване и конфискация, включително два инструмента за взаимно признаване, всички от които (поне в някои свои части) все още са в сила днес³.

Успоредно с това бяха положени усилия за укрепване на установяването и проследяването на облагите от престъпна дейност и средствата на престъпления. В Решение 2007/845/ПВР⁴ се предвижда създаването на служби за възстановяване на активи във всички държави членки.

След влизането в сила на Договора от Лисабон на конфискация е отдаден стратегически приоритет на равнище ЕС като ефективен инструмент за борба с организираната престъпност. С Директива 2014/42/ЕС са установени общи минимални правила за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз.

При приемането на Директива 2014/42/ЕС Европейският парламент и Съветът в съвместно изявление призоваха Комисията „да представи във възможно най-кратки срокове законодателно предложение относно взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация (...), като се има предвид необходимостта от въвеждане на всеобхватна система за обезпечаване и конфискация на облаги от престъпна дейност и средства на престъпления в ЕС“⁵. Този призив е бил повторен по различни поводи при двустранни контакти и на срещи на експерти.

В тази съвместна декларация на Европейския парламент и на Съвета Комисията се призовава също така да анализира практическата осъществимост, възможностите и евентуалните ползи от въвеждането на общи правила относно неоснованата на присъда конфискация, като се отчитат различията между правните традиции и системи на държавите членки. С оглед на предоставянето на този анализ Комисията организира срещи на експерти през септември и ноември 2016 г. Тя предвижда да издаде анализа на осъществимостта през 2017 г.

В съобщението си от 2 февруари 2016 г. до Европейския парламент и Съвета относно „План за действие с цел засилване на борбата с финансирането на тероризма“⁶ Комисията подчерта необходимостта да се гарантира, че престъпниците, които финансират тероризма, са лишени от своите активи. Комисията се ангажира да засили взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация на активи от престъпна дейност до края на 2016 г. Беше подчертано, че „взаимното признаване на присъдите и съдебните решения [] е [] ключов елемент от рамката за сигурност“.

³ Сравн. раздел 3.3. относно правната рамка на ЕС.

⁴ Решение 2007/845/ПВР на Съвета от 6 декември 2007 г. относно сътрудничеството между Службите за възстановяване на активи на държавите членки при проследяване и установяване на облаги или друго имущество, свързани с престъпления (ОВ L 332, 18.12.2007 г., стр. 103).

⁵ Документ на Съвета № 7329/1/14 REV 1 ADD 1. В своя окончателен доклад от 11 юни 2013 г. специалната комисия за организираната престъпност на Европейския парламент също призова за европейско законодателство, което предвижда пълното прилагане на съществуващите инструменти за взаимно признаване и незабавна изпълнимост на решенията за конфискация, вж. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0245+0+DOC+XML+V0//BG>

⁶ COM (2016)50 final, глава 1.3

През октомври 2016 г. Европейският парламент, в контекста на доклад относно борбата срещу корупцията, представен от члена на ЕП Laura Ferrara, призова отново Комисията да представи предложение за засилване на взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация⁷.

Настоящата инициатива е в отговор на установените недостатъци на съществуващите инструменти за взаимно признаване⁸ и на тези призови. Тя се основава на съществуващото законодателство на ЕС в областта на взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация и е насочена към факта, че държавите членки са разработили нови форми на обезпечаване и конфискация на активи от престъпна дейност. В нея също така се взема под внимание развитието на равнището на ЕС, включително на минималните стандарти за решения за обезпечаване и конфискация, определени в Директива 2014/42/ЕС. Докато с Директивата се подобряват вътрешните възможности за обезпечаване и конфискация на активи, предложението от своя страна има за цел да се подобри трансграничното изпълнение на решенията за обезпечаване и конфискация. Заедно, двата инструмента следва да допринесат за ефективното възстановяване на активи в Европейския съюз.

- **Съгласуваност със съществуващата правна рамка на ЕС в тази област на политиката**

Настоящата правна рамка на ЕС се състои от пет основни инструмента. Освен Решение 2007/845/ПВР на Съвета относно проследяване на имущество, два от тях са инструменти за взаимно признаване и два са мерки за хармонизиране. И двата вида инструменти са необходими, за да има функциониращ режим на възстановяване на активи от престъпна дейност, и те се допълват взаимно.

Инструменти за взаимно признаване:

Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. за изпълнение в Европейския съюз на решения за обезпечаване на имущество или доказателства⁹ и **Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета** от 6 октомври 2006 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация¹⁰ са насочени към улесняване на възстановяването на активи при трансграничните случаи.

И двете рамкови решения се основават на принципа на взаимното признаване и функционират по подобен начин. И двата инструмента изискват решенията за обезпечаване или конфискация, издадени в една държава членка, да се признават и изпълняват в друга държава членка. Решенията се изпращат заедно с удостоверение на компетентните органи в изпълняващата държава, която трябва да ги признае без допълнителни формалности и да предприеме необходимите мерки за тяхното изпълнение.

За списък от престъпления, наказуеми с най-малко три години лишаване от свобода в издаващата държава, не може да бъде отказано взаимно признаване поради липса на двойна наказуемост. В други случаи признаване може да бъде отказано, ако престъплението, за което се отнася решението за обезпечаване или конфискация, не е

⁷ Докладът Ferrara, приет от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) на 7 октомври 2016 г.

⁸ Вж. раздел 4 от Оценката на въздействието.

⁹ ОВ L 196, 2.8.2003 г., стр. 45. Следва да се отбележи, че по отношение на обезпечаването за целите на защитата на доказателства Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета е заменено с Директива 2014/41/ЕС относно Европейска заповед за разследване.

¹⁰ ОВ L 328, 24.11.2006 г., стр. 59.

престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава. Рамковите решения позволяват други основания за отказ в определени ситуации. Тези две рамкови решения ще бъдат заменени с един единствен инструмент — предложението за регламент.

Мерки за хармонизиране:

Съгласно **Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета** от 24 февруари 2005 г. относно конфискация на облиги, средства и имущество от престъпления¹¹ се изисква всички държави членки да въведат ефективни мерки, за да се даде възможност за обикновена конфискация на средствата на престъпления и облигите от престъпна дейност за всички престъпления, наказуеми с мярка за неотклонение за най-малко една година. В него се въвеждат също така разпоредби относно разширена конфискация. Въпреки това нивото на хармонизация, въведена с този инструмент, е твърде ниско и той не е премахнал разнообразието на националните режими за юридическа конфискация.

Директива 2014/42/ЕС от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облиги от престъпна дейност в Европейския съюз¹² трябваше да бъде приложена от държавите членки до октомври 2016 г. Тя заменя някои разпоредби на Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета. Докато Рамково решение 2005/212/ПВР продължава да се прилага за всички престъпления, наказуеми с мярка за неотклонение от най-малко една година, по отношение на обикновената конфискация директивата би могла да обхваща само така наречените „европрестъпления“¹³.

В Директива 2014/42/ЕС се определят минимални правила за националните режими за обезпечаване и конфискация: в нея се изисква обикновена конфискация и конфискация на равностойно имущество за европрестъпления, включително когато присъдата е резултат от неприсъствено производство. В нея се предвиждат правила за разширена конфискация, когато са изпълнени определени условия. Също така в нея се дава възможност за конфискация, когато не е възможно постановяване на присъда, защото заподозряното лице или обвиняемият е болен или се е укрил. Също така, в директивата за първи път се дава възможност за конфискацията на активи, притежавани от трети лица. Накрая, с директивата се въвеждат редица процесуални предпазни разпоредби¹⁴, като например правото на уведомяване за изпълнението на решението за обезпечаване, включително, поне накратко, за причината или причините; ефективната възможност за оспорване на решението за обезпечаване пред съд; правото на достъп до адвокат по време на производството за конфискация; ефективната възможност да се претендира за право на собственост или други вещни права; правото на информиране за мотивите за решението за конфискация и на оспорването му пред съд.

¹¹ ОВ L 68 от 15.3.2005 г., стр. 49.

¹² ОВ L 127 от 29.4.2014 г., стр. 39.

¹³ Съгласно член 83 от ДФЕС европрестъпленията са особено тежките престъпления с трансгранично измерение, произтичащо от естеството или последиците на тези деяния или от особена необходимост за общо противодействие. Те са следните: тероризъм, трафик на хора и сексуална експлоатация на жени и деца, незаконен трафик на наркотици, незаконен трафик на оръжия, изпиране на пари, корупция, фалшифициране на платежни средства, компютърна престъпност и организирана престъпност. Поради правното основание на член 83, параграф 1 от ДФЕС приложното поле на Директива 2014/42/ЕС е ограничено до европрестъпления и не обхваща други престъпления, които генерират облиги.

¹⁴ Вж. член 8.

Кратко изложение на предложения регламент

Концепцията за правосъдие, възприета в цяла Европа, се основава на засилено правно сътрудничество както по граждански, така и по наказателни дела, чрез принципа на „взаимно признаване“¹⁵, докато във всяка правна система постепенно беше признато, че решенията, приети от правните системи на други държави членки, са валидни и трябва да се признават без допълнителни формалности.

Един механизъм за взаимно признаване следва да позволи на дадена държава членка да признава и изпълнява решенията за обезпечаване или конфискация, издадени от друга държава членка, без междинни формалности. Предложеният регламент ще обхваща взаимното признаване на всички видове решения за обезпечаване и конфискация, издадени в рамките на наказателни производства, включително решения за разширена конфискация, конфискация по отношение на трети лица и неоснована на присъда конфискация¹⁵.

С настоящото предложение за регламент текущата правна рамка за взаимно признаване се подобрява по няколко начина:

- **пряко приложими правни инструменти:**
След като бъде приет, предложеният регламент ще се прилага пряко в държавите членки. Това ще доведе до по-голяма яснота и ще премахне проблемите с транспонирането в националните системи. Опитът е показал, че до този момент не всички държави членки са транспонирали рамковите решения относно взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация.
- **Разширено приложно поле в сравнение с настоящите инструменти за взаимно признаване:**
В допълнение към видовете конфискация, които вече са обхванати от съществуващите рамкови решения (обикновена конфискацията и разширена конфискация, като по отношение на последната съществува широко право на преценка за отказ на признаване), предложеният регламент ще обхваща конфискация по отношение на трети лица и неоснована на присъда по наказателно производство конфискация и вече няма да предвижда широко право на преценка за отказ на признаване в случай на разширена конфискация.
- **Разширено приложно поле в сравнение с Директива 2014/42/ЕС:**
Предложеният регламент ще обхваща взаимното признаване на всички видове решения за обезпечаване и конфискация в обхвата на директивата. В допълнение той ще обхваща и решения за неоснована на присъда конфискация, издадени в рамките на наказателни производства: случаите на смърт на лице, имунитет, давност, случаите, в които не може да бъде установен извършителят на престъпление, или други случаи, когато наказателен съд може да конфискуват актив без присъда, когато съдът е решил, че този актив е облага от престъпна дейност. За тази цел от съда се изисква да установи, че е придобита изгода чрез престъпление. За да бъдат включени в приложното поле на регламента, тези видове решения за конфискация трябва да са издадени в рамките на наказателно производство и следователно всички предпазни

¹⁵ За допълнителни подробности относно приложното поле вж. точка 5.1 и обяснението на член 1.

разпоредби, приложими за такова производство, ще трябва да са изпълнени в издаващата държава¹⁶.

- Ясни крайни срокове за решенията за обезпечаване и конфискация:
Докато обезпечаването като предпазна мярка трябва да се проведе спешно и изисква кратки срокове за признаване и изпълнение, признаването и изпълнението на решения за конфискация може да се осъществи в рамките на по-дълъг период от време. Независимо от това, срокове трябва да бъдат установени също и за решенията за конфискация, за да се осигурят ефективни трансгранични процедури.
- Един единствен инструмент за взаимно признаване на решения за обезпечаване, както и на решения за конфискация, съдържащ пряко приложими правила и срокове, ще гарантира, че решенията се признават и изпълняват в рамките на Съюза без забавяне.
- Стандартно удостоверение и стандартен формуляр:
Бърз и ефективен механизъм ще бъде осигурен също и благодарение на стандартизирано удостоверение за взаимно признаване на решения за конфискация и на стандартен формуляр за решения за обезпечаване, които са приложени към предложението. Те съдържат цялата необходима информация относно решението, която ще помогне на изпълняващия орган да достигне точно до имуществото, което се цели, и ще улесни признаването и изпълнението на чуждестранната мярка от страна на компетентните национални органи. Чрез стандартния формуляр за решения за обезпечаване процедурата по взаимно признаване на решения за обезпечаване ще се опрости в максимална степен, тъй като той няма да се придружава от друго национално решение за обезпечаване. Процедурата за признаване и изпълнението на решения за обезпечаване и конфискация са уредени отделно в предложението, за да се опрости прякото прилагане от страна на компетентните национални органи.
- Комуникация между компетентните органи:
Комуникацията между компетентните органи е подчертана в цялото предложение, за да се позволи плавно и експедитивно признаване и изпълнение на решенията за обезпечаване и конфискация.
- Права на жертвите:
Правото на жертвата на обезщетение и на връщане на имуществото е надлежно взето предвид в предложението. Гарантирано е, че в случаите, когато издаващата държава конфискува имущество, правото на жертвата да получи обезщетение и връщане на имуществото се ползва с предимство пред интересите на изпълняващата и на издаващата държава.

¹⁶ Вж. раздел 3, Основни права.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за подкрепа на действия в областта на взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация на активи от престъпна дейност е член 82, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, където се посочва по-специално, че съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси в Съюза се основава на принципа на взаимното признаване на присъдите и съдебните решения.

Могат да бъдат приети мерки, в съответствие с обикновената законодателна процедура, за установяване на правила и процедури за осигуряване на признаването, в целия Съюз, на всички видове присъди и съдебни решения и за улесняване на сътрудничеството между съдебните или равностойни на тях органи на държавите членки във връзка с наказателните производства и изпълнението на решенията.

• Избор на инструмент

С член 82, параграф 1 от ДФЕС на законодателя на ЕС се дава възможността да приема регламенти и директиви.

Тъй като предложението се отнася до трансгранични процедури, при които се изискват единни правила, не е необходимо на държавите членки да се оставя възможност да транспонират тези правила. Регламентите се прилагат пряко, осигуряват яснота и по-голяма правна сигурност и с тях се избягват проблемите с транспонирането, с които бяха свързани рамковите решения относно взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация. Поради тези причини се счита, че най-подходящата форма, която да бъде използвана за този инструмент за взаимно признаване, е регламентът.

• Субсидиарност и пропорционалност

Съгласно член 5, параграф 3 от ДЕС Съюзът действа само, ако целите на предвиденото действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки. В член 67 от ДФЕС е предвидено, че Съюзът осигурява на гражданите високо равнище на сигурност чрез мерки за предотвратяване на престъпността и борба с нея. Активите на престъпниците често се инвестират в няколко държави. Това трансгранично измерение е основание за действия на европейско равнище.

Докато трансграничните наказателни разследвания и разследванията на активи могат да протичат в няколко държави, дейността на прокуратурата и съдебните дейности, водещи до конфискация, обичайно се извършват в само една държава членка и следователно процедурите за конфискация остават по същество национални. Въпреки това тяхното трансгранично измерение е явно при изпълнението на решения в други държави членки. Следователно възстановяването на активи изисква ефективно сътрудничество между държавите членки. Най-ефективният начин за гарантиране на трансграничното сътрудничество е на основата на взаимно признаване. Взаимното признаване е в съответствие с принципа на субсидиарност, тъй като то има за цел взаимно да се признават решенията на другите и не може да бъде постигнато със самостоятелни действия на държавите членки.

Предложението не обхваща всички съществуващи форми на решения за конфискация (като граждански и административни решения) и е ограничено до решения за конфискация, издадени в рамките на наказателно производство. То не надхвърля минималните мерки, необходими за постигането на заявената цел на европейско равнище, и това, което е нужно за тази цел.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Докладите относно изпълнението на Рамково решение 2003/577/ПВР¹⁷ и Рамково решение 2006/783/ПВР¹⁸ бяха приети през 2008 г. и 2010 г. В тези доклади бе направено заключението към момента на публикуването им, че степента на транспониране на рамковите решения в националните правни системи на държавите членки е незадоволителна. В оценката на въздействието от 2012 г., придружаваща предложението на Комисията за Директива 2014/42/ЕС¹⁹, бе направено заключението, че съществува необходимост от правен инструмент за подобряване на взаимното признаване в тази област, а именно, че е налице основен проблем с приложното поле на съществуващите мерки и е оправдан нов инструмент за взаимно признаване.

През 2013 г. беше проведено сравнително изследване на законодателството в областта на прилагането на взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация на ЕС²⁰ и бе изведено заключението, че може да бъде предвиден един съгласуван инструмент за взаимно признаване. В допълнение, през последните години бяха организирани няколко експертни срещи и конференции, посветени на въпроса за взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация, и по-специално за неоснована на присъда конфискация.

С оглед на съществуващите данни не беше извършена отделна последваща оценка на съществуващите инструменти за взаимно признаване.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Бяха проведени консултации със всички заинтересовани страни. Тъй като с този въпрос се занимават доста ограничен брой експерти, бяха проведени целеви консултации, вместо обществена консултация, която би имала много ограничена добавена стойност поради сложността на темата. Бяха организирани срещи и конференции с експерти за обсъждане на този въпрос.

Като цяло съществува широк консенсус, че е необходимо да се подобри взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация с помощта на нов законодателен инструмент. Многократно е подчертавано, че конфискацията е много ефективен инструмент в борбата срещу организираната престъпност и тероризма и се признава, че съществува засилена необходимост от по-ефективно трансгранично сътрудничество в рамките на ЕС и на международно ниво.

¹⁷ Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 22.12.2008 г. [COM(2008) 885 final — непубликуван в Официален вестник].

¹⁸ Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 23.8.2010 г. [COM(2010) 428 final — непубликуван в Официален вестник].

¹⁹ Работен документ на службите на Комисията, придружаващ документ към Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облиги от престъпна дейност в Европейския съюз, SWD(2012) 31 final.

²⁰ Проучване, проведено от DBB през ноември 2013 г. „Сравнително изследване на законодателството в областта на прилагането на взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация на активи от престъпна дейност в ЕС“ (Comparative Law Study of the implementation of mutual recognition of orders to freeze and confiscate criminal assets in the EU)

Експерти многократно се оплакват от недостатъчното използване на мярката конфискация при трансгранични ситуации. Те подчертават, че сегашната система не работи и че рамковите решения относно взаимното признаване не се използват. Като пример е посочено, че облагите от трафик на наркотици, инвестирани от дилъри на наркотици в няколко държави членки, не е можело да бъдат конфискувани заради липсата на трансгранично сътрудничество на съдебно равнище.

Държавите членки също така признават, че е необходимо взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация да се подобри с помощта на нов законодателен инструмент.

- **Оценка на въздействието**

Извършена е оценка на въздействието в подкрепа на настоящото предложение²¹ и е издадено положително становище с резерви от Комитета за регулаторен контрол²². В следствие на това становище в оценката на въздействието бяха внесени изменения, за да бъдат обясни по-добре политическият контекст на тази инициатива и политическият императив да се действа сега. Бяха въведени по-систематични препратки към съответните политически стратегии. Структурата на раздела относно проблема беше преразгледана, за да се изясни значението на различните проблеми и да се илюстрира по-добре, че недостатъците на сегашната правна рамка се дължат най-вече на нейните ограничения. Взаимодействието на въпроса за връщането на имуществото и за обезщетяването на жертвите с други проблеми беше изяснено. Базовият сценарий беше доразвит и сега отразява по-реалистично актуалните тенденции при използването на решения за конфискация и обезпечаване. В доклада се изяснява как различните варианти се различават един от друг (например приложното поле) или се припокриват/включват взаимно (например оптимизиране на процедурите и опростяване на удостоверенията). Бяха добавени отпадналите варианти. Освен това докладът е бил изменен, за да се определи по-добре въздействието на различните варианти. Дискусиите и заключенията от експертната среща на 17 ноември 2016 г. бяха интегрирани в доклада и становищата на заинтересованите страни като цяло бяха представени по-систематично в доклада. Накрая, въз основа на сравнителната оценка на вариантите, техните въздействия, заключенията на експертната среща от 17 ноември 2016 г. и политическата приложимост на различните варианти²³, беше добавен предпочитан вариант.

Бяха разгледани четири основни варианта на политиката: запазване на *статуквото* (вариант 1), вариант с незадължителен характер (вариант 2) и два регулаторни варианта на политиката (варианти 3 и 4). Запазването на *статуквото* ще включва предприемане на действия на равнище ЕС, докато другите три алтернативни варианта на политиката ще подобряват, в различна степен, способността за изземване и конфискация на облагите от престъпна дейност на трансгранична основа. Вариант 2 (незаконодателни действия/инициативи с незадължителен характер) ще подкрепи взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация например чрез обучение и разпространение на добри практики, както и чрез популяризиране на използването на международни инструменти за насърчаване на трансграничното изземване и конфискация. Неговото

²¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

²² http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

²³ В приложение 1 към оценката на въздействието е описан по-подробно начинът, по който коментарите на Комитета за регулаторен контрол са били разгледани в изменената версия на оценката на въздействието.

очаквано въздействие обаче ще бъде твърде ограничено и при този вариант някои държави — членки на ЕС, пак няма да имат възможност да предприемат действия във връзка с определени искания от други държави членки. Варианти 3 и 4 (законодателни действия за минимално до максимално регулиране) ще включват задължения за признаване и изпълнение на редица решения за обезпечаване и конфискуване на активи от престъпна дейност. Вариант 3 ще изисква признаването само на онези решения за обезпечаване и конфискация, които са определени в Директива 2014/42/ЕС. За вариант 4 са предвидени два подварианта: Вариант 4а ще обхваща всички видове решения за обезпечаване и конфискация, издадени в рамките на наказателно производство, включително и наказателна неоснована на присъда конфискация. Вариант 4б ще изисква признаването на всички решения за конфискация, включително онези, издадени по граждански и административни производства, когато е доказано, че имуществото е облага от престъпно поведение.

Държавите членки подкрепят вариант на политиката, който включва ново законодателство (вариант 3, 4а или 4б). Позициите на държавите членки обаче се различават по отношение на това какъв вид мерки да обхваща инструментът. Вариант 3 не би породил особени опасения сред държавите членки, но би бил счетен за недостатъчен от тези държави членки, които имат по-широки форми на конфискация.

Европейският парламент подкрепя законодателно предложение, което да укрепи взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация.

Предпочитаният вариант за Комисията е инструмент за взаимно признаване с разширено приложно поле и подобрени разпоредби, които гарантират по-широко разпространение на решенията за обезпечаване и конфискация, издадени в рамките на наказателното производство в Европейския съюз (вариант 4а). Този вариант разрешава по-голямата част от установените проблеми и също така е правно издържан. Той също така изглежда по-приемлив за държавите членки от инструмент, включващ административна и гражданска конфискация. Освен това той отговаря на принципа на пропорционалност, тъй като е ограничен в обхвата си и не надхвърля необходимите минимални мерки за постигане на целите, определени на европейско равнище.

Икономическото и социално въздействие на предпочетения вариант се очаква да е цяло положително. Изискването за признаване на по-голям набор от решения за обезпечаване и конфискация следва да увеличи броя на трансгранично обезпечените и иззетите активи от престъпна дейност в държавите членки. Съответно, то следва в крайна сметка да доведе до намаляване на печалбите за организирани престъпни групи и до лишаване на престъпниците от възможността да влягат повторно своите печалби за финансиране на други престъпни дейности. С увеличаване на вероятността за конфискация се увеличава също така и възпиращият ефект върху престъпността. Това следва да доведе също така до намаляване на загубите на приходи за държавите членки. Като цяло социалното въздействие ще бъде положително, тъй като конфискуваните активи от престъпна дейност могат да се върнат обратно на жертвите, от които са противозаконно отнети, или да се използват повторно за обществени или социални цели.

Изискването за признаване и изпълнение на по-широк набор от решения за обезпечаване и конфискация ще доведе до ограничено увеличение на разходите за правоприлагащите и съдебните органи. Това обаче би следвало да се компенсира от повишената способност за възстановяване, а така също и за повторно използване, когато е уместно, на облагите от престъпна дейност, а дори и да донесе печалби.

Предприятията, МСП и микропредприятията няма да бъдат пряко засегнати от това предложение. В резултат на изземването на активи от престъпна дейност обаче ще се затрудни функционирането на предприятията, занимаващи се с престъпни дейности, и по този начин в дългосрочен план ще се подпомогне законният бизнес поради намаляване на конкуренцията от страна на стопански субекти, осъществяващи незаконна дейност.

- **Основни права**

Мерките за обезпечаване и конфискация могат да засягат основните права, защитени от Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата) и Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ).

По-конкретно по отношение на неоснованата на присъда конфискация Европейският съд по правата на човека многократно се е произнасял, че неоснованата на присъда конфискация, включително гражданските и административните форми, и разширената конфискация са в съответствие с член 6 от ЕКПЧ и член 1 от Протокол № 1, ако се спазват ефективни процесуални предпазни разпоредби.

Европейският съд по правата на човека не е установил случаи на обръщане на тежестта на доказването по отношение на законността на активите, които да нарушават основни права, доколкото то е било прилагано във всеки конкретен случай с наличието на подходящи предпазни разпоредби, които да дават възможност на засегнатото лице да оспори тези опровержими предположения.

В предложението за регламент са включени някои важни предпазни разпоредби: трябва да се спазва принципът на пропорционалност, налице са основания за отказ въз основа на неспазване на принципа „ne bis in idem“ и правилата относно неприсъствените производства. Освен това трябва да се зачитат правата на добросъвестните трети лица, налице е задължение за уведомяване на заинтересованите страни за изпълнението на решението за обезпечаване, включително за мотивите за това решение и наличните средства за правна защита, и е налице задължение за държавите членки да предоставят средства за правна защита в изпълняващата държава.

Освен това в член 8 от Директива 2014/42/ЕС се съдържа списък на предпазните клаузи, които трябва да бъдат осигурени от държавите членки за решенията, попадащи в приложното поле на директивата.

И накрая, прилагат се всички наказателно-процесуални предпазни разпоредби. Това включва по-специално правото на справедлив съдебен процес, залегнало в член 6 от ЕКПЧ и членове 47 и 48 от Хартата. Това включва също така съответното законодателство на равнище ЕС относно процесуалните права в наказателните производства: Директива 2010/64/ЕС относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство, Директива 2012/13/ЕС относно правото на информация в наказателното производство, Директива 2013/48/ЕС относно правото на достъп до адвокат и правото на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане, Директива (ЕС) 2016/343 относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес, Директива (ЕС) 2016/800 относно процесуалните гаранции за децата и Директива (ЕС) 2016/1919 относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест.

Ако се прилагат пропорционално и допълнени с ефективни процесуални предпазни разпоредби, както е описано по-горе, мерките в настоящото предложение са съвместими с изискванията във връзка с основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Законодателното предложение за регламент не дава отражение върху бюджета на ЕС. Една от основните цели е престъпниците да бъдат лишени от техните незаконно придобити печалби. То е разработено с цел да се гарантира обезщетение за жертвите и да се увеличат националните бюджети и доходите в ЕС. То е разработено с цел също така да се намалят колективните разходи, дължащи се на измами, и други социални разходи. И накрая, настоящото предложение трябва да има положителни последици както за националните икономики, така и за европейската икономика.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Регламентът се прилага пряко в рамките на ЕС. Той ще се прилага пряко от практикуващите юристи, в резултат на което решенията, издадени от други държави членки, ще трябва да бъдат изпълнявани като национални решения, без да е необходимо съответните държави членки да променят своята вътрешна правна система и своя начин на работа.

Регламентът ще бъде подложен на преглед и Комисията ще представи доклад пет години след влизането му в сила.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Глава I: Предмет, определения и приложно поле

Член 1: Предмет

С настоящото предложение за регламент се определят правилата, съгласно които всяка държава членка признава и изпълнява решения за обезпечаване и конфискация, издадени в рамките на наказателно производство. Настоящият регламент обхваща всички решения за конфискация, наложени от съд по наказателно дело във връзка с престъпление, и всички решения за обезпечаване, издадени с оглед на евентуална последваща конфискация. Съответно той се прилага за всички видове решения, обхванати от Директива 2014/42/ЕС, както и други видове решения, издадени без окончателна присъда, в рамките на наказателно производство. Настоящият регламент не се прилага за решения за обезпечаване и конфискация, издадени в рамките на граждански или административни производства.

Настоящият регламент обхваща всички престъпления. Той не се ограничава само до областта на особено тежките престъпления с трансгранично измерение, така наречените „европрестъпления“ (за разлика от Директива 2014/42/ЕС, която се основава на член 83 от ДФЕС), тъй като член 82 от ДФЕС (който е основанието на настоящото предложение) не изисква такова ограничение за взаимното признаване на съдебни решения по наказателни дела. Поради това предложението обхваща взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация, отнасящи се до престъпления в обхвата на Директива 2014/42/ЕС, както и решения, свързани с други престъпления, които не са обхванати от тази директива.

Член 2: Определения

В член 2 са предвидени определения на няколко понятия, използвани в предложението.

В предложението са установени определения на понятията решение за конфискация, решение за обезпечаване, имущество, облаги, средства, издаваща държава, изпълняваща държава, издаващ орган и изпълняващ орган.

Решение за конфискация е окончателна санкция или мярка, наложена от съд по наказателно дело във връзка с престъпление, която води до окончателно отнемане на имущество. Решение за обезпечаване е всяко съдебно решение или решение, утвърдено от съдебен орган, за временно предотвратяване на унищожаването, промяната, преместването, прехвърлянето или разпореждането с имущество, с оглед евентуална последваща конфискация.

Определението на издаващ орган се различава за решения за обезпечаване и решения за конфискация. За да се вземат предвид различните национални системи, по отношение на определението на издаващ орган за решения за обезпечаване е възприет същият подход като в Директива 2014/41/ЕС. В случаите, когато компетентният издаващ орган не е съдия, съд, съдия-следовател или прокурор, решението за обезпечаване трябва да бъде утвърдено от съдия, съд, съдия-следовател или прокурор преди неговото предаване.

Определенията за издаващ и изпълняващ орган трябва да се четат заедно с член 27, по смисъла на който държавите членки са задължени да уведомяват Комисията за компетентните издаващи и изпълняващи органи.

Член 3: Престъпления

Списъкът от престъпления, за които не може да бъде отказано взаимно признаване и изпълнение на решения за обезпечаване и конфискация на основание двойна наказуемост, е същият като списъка, съдържащ се в други инструменти за взаимно признаване, с едно изключение: точка ш) от списъка сега отразява съществуването на общи минимални стандарти за борба с измамата и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой (Рамково решение 2001/413/ПВР).

Не може да се прибегва до позоваване на двойна наказуемост за списък от престъпления, наказуеми с най-малко три години лишаване от свобода в издаващата държава. В случаите на престъпления, които не са включени в този списък, признаване може да бъде отказано, ако престъплението, за което се отнася решението за обезпечаване или конфискация, не е престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава.

Глава II — Предаване, признаване и изпълнение на решения за конфискация

Членове 4 — 7: Предаване на решения за конфискация

В тези членове е определен механизъм за предаване на решения за конфискация. В предложението се предвижда пряко предаване на решението за конфискация между компетентните национални органи, но се допуска също и възможност за оказване на помощ от централните органи. Разяснени са правилата за определяне на компетентния изпълняващ орган и за възможността решението за конфискация да се предава на повече от една държава.

По принцип решение за конфискация може да се предава само до една изпълняваща държава едновременно. Въпреки това, в член 5 са предвидени някои изключения. Когато имуществото, обхванато от решението, се намира в различни изпълняващи

държави или изпълнението е свързано с действия в повече от една изпълняваща държава, издаващият орган може да предаде решението на повече от една изпълняваща държава. Издаващият орган също така може да предаде решение, свързано с парична сума, на няколко изпълняващи държави, когато съответното имущество не е било обезпечено или когато е малко вероятно стойността на имуществото, което може да бъде възстановено в издаващата държава и във всяка една изпълняваща държава, да бъде достатъчна за изпълнението на пълния размер, обхванат от решението.

Предаването на решението за конфискация от издаващата държава не ограничава компетенциите на тази държава сама да изпълни решението. Определени са също така правила, с които да се гарантира, че изпълнението на решението няма да надвишава максималния размер, определен в решението.

Решението за конфискация трябва да се придружава от стандартно удостоверение, приложено към настоящото предложение. Удостоверението трябва да бъде преведено на един от официалните езици на изпълняващата държава.

Член 8: Признаване и изпълнение на решения за конфискация

Изпълняващият орган трябва да признае решението за конфискация без допълнителни формалности и трябва да предприеме необходимите мерки за неговото изпълнение, по същия начин както за решение за конфискация, издадено от орган на изпълняващата държава, освен ако не се позове на някое от основанията за отказ или отлагане. Предвидени са подробни правила за възможността да бъде конфискувано имущество, различно по вид от онова, определено в решението за конфискация.

Член 9: Основания за непризнаване и неизпълнение на решения за конфискация

Изчерпателен списък на основанията за непризнаване и неизпълнение на решения за конфискация, въз основа на които изпълняващият орган може да откаже признаването и изпълнението на решението за конфискация, е предвиден в член 9. Списъкът се различава значително от списъка, съдържащ се в рамковото решение от 2006 г. Някои основания за отказ остават същите, например основанието на принципа „ne bis in idem“ или основанието, произтичащо от имунитет или привилегия. Въпреки това в предложението не са включени основанията за отказ, свързани с вида на решението за конфискация (например разширена конфискация), като по този начин значително се разширява и укрепва рамката за взаимно признаване.

Що се отнася до основанието за отказ въз основа на правото на лицата да присъстват на съдебния процес, то се прилага само за съдебни процеси, в резултат на които се издават решения за конфискация във връзка с окончателна присъда, а не за производства, в резултат на които се издават решения за неоснована на присъда конфискация.

Член 10: Срокове за признаване и изпълнение на решения за конфискация

Този член определя сроковете за признаването и изпълнението на решения за конфискация, като по този начин носи добавена стойност в сравнение с рамковото решение от 2006 г., което не съдържа срокове. За разлика от обезпечаването, което трябва да се извърши в рамките на много кратък период от време, конфискацията може да се извърши в рамките на по-дълъг период от време. Въпреки това опитът с рамковото решение от 2006 г. е показал, че е необходимо определянето на ясни срокове, за да се гарантират ефективни трансгранични процедури.

Определени са различни срокове поотделно за решението относно признаването и за изпълнението на решението за конфискация. На първо място, изпълняващият орган трябва да вземе решение относно признаването и изпълнението на решението за

конфискация възможно най-скоро и не по-късно от 30 дни след датата на получаване на решението за конфискация. На второ място, изпълняващият орган трябва да извърши конфискацията без забавяне и не по-късно от 30 дни след вземане на решението за признаване и изпълнение на решение за конфискация.

В конкретни случаи, когато за изпълняващия орган не е възможно да се вмести в сроковете, той трябва незабавно да информира издаващия орган.

Член 11: Отлагане на изпълнението на решения за конфискация

В този член е предвиден стандартен текст в инструментите за взаимно признаване, който позволява възможност за отлагане на признаването или изпълнението на решението за конфискация. Изпълняващият орган може да отложи изпълнението на решението за конфискация, ако съществува риск да се навреди на текущо наказателно разследване или риск, че общата сума надвишава сумата, посочена в решението, или в случаите, когато е прибегнато до средства за правна защита в съответствие с член 33.

Член 12: Невъзможност за изпълнение на решение за конфискация

Може да възникне ситуация, когато за изпълняващия орган е невъзможно да изпълни решението за конфискация. В такива случаи изпълняващият орган трябва незабавно да уведоми издаващия орган. Когато е възможно, решението може да бъде изпълнено върху друго имущество.

Глава III — Предаване, признаване и изпълнение на решенията за обезпечаване

Член 13 — Условия за издаване и предаване на решение за обезпечаване

В този член се определят условията за издаване и предаване на решение за обезпечаване, за да се гарантира спазването на принципа на пропорционалност. Този член привежда предложението в съответствие с член 6 от Директива 2014/41/ЕС, като по този начин се гарантира, че едни и същи условия се прилагат за обезпечаването на доказателства и обезпечаването с цел последваща конфискация. Изпълняващият орган трябва да изпълни решението в рамките на сроковете, определени в член 19, но ако има основание да смята, че тези условия не са изпълнени, той може да се консултира с издаващия орган, след като решението е било признато и изпълнено.

Член 14: Предаване на решения за обезпечаване

Решението за обезпечаване трябва да се предава пряко между компетентните национални органи, но също така се допуска оказване на помощ от страна на централните органи. Разяснени са правилата за определяне на компетентния изпълняващ орган. Решението за обезпечаване трябва да се придружава от искане за изпълнение на решение за конфискация или трябва да съдържа указание, че имуществото остава в изпълняващата държава до получаването на искане за конфискация и трябва да се посочи очакваната дата на такова искане. Издаващият орган трябва също така да информира изпълняващия орган за всяко заинтересовано лице, включително добросъвестни трети лица, което е засегнато от решението за обезпечаване, което му е известно.

Член 15: Предаване на решение за обезпечаване на една или повече изпълняващи държави

По принцип решение за обезпечаване може да се предава до само една държава членка едновременно. В този член са определени правила за възможността решението за обезпечаване да се предава на повече от една държава членка. Тези правила са много подобни на правилата относно предаването на решения за конфискация.

Когато имуществото, обхванато от решението, се намира в различни изпълняващи държави или изпълнението е свързано с действия в повече от една изпълняваща държава, издаващият орган може да предаде решението на повече от една изпълняваща държава. Издаващият орган също така може да предаде решение, свързано с парична сума, на няколко изпълняващи държави, когато е малко вероятно стойността на имуществото, което може да бъде обезпечено в издаващата държава и във всяка една изпълняваща държава, да бъде достатъчна за изпълнението на пълния размер, обхванат от решението.

Член 16: Формуляр на решението за обезпечаване

В предложението е предвидена опростена процедура, тъй като то предвижда стандартен формуляр за издаване на решение за обезпечаване. Поради това формулярът не е „удовостоверение“, придружаващо отделно решение. Това представлява опростяване на процедурата по взаимно признаване, тъй като според рамковото решение от 2003 г. относно взаимното признаване на решения за обезпечаване се изисква към националното решение за обезпечаване да се прилага удостоверение. Вместо това в приложение Б към настоящото предложение е предвиден стандартен формуляр за решение за обезпечаване, който трябва да бъде попълнен и подписан от издаващия орган, а съдържанието му да се завери като вярно и точно и да се преведе на един от официалните езици на изпълняващата държава. Този подход е същия като подхода, възприет в Директива 2014/41/ЕС.

Член 17: Признаване и изпълнение на решения за обезпечаване

Изпълняващият орган трябва да признае решението за обезпечаване без допълнителни формалности и трябва да предприеме необходимите мерки за неговото изпълнение, освен ако не се позове на някое от основанията за отказ или отлагане на неговото признаване и изпълнение.

Член 18: Основания за непризнаване и неизпълнение на решения за обезпечаване

Основанията за отказ са подобни на основанията за отказ във връзка с решенията за конфискация, с някои очевидни неприложими изключения.

Член 19: Срокове за признаване и изпълнение на решения за обезпечаване

Обезпечаването като предпазна мярка трябва да се проведе спешно и изисква кратки срокове за признаване и изпълнение. Поради тази причина с предложениия регламент се определят ясни срокове. Това е значително подобрение в сравнение с рамковото решение от 2003 г., в което не са установени ясни срокове.

Определени са три различни срока поотделно за решението за признаване, за изпълнението на решението за обезпечаване и за докладването на издаващия орган. Определени са кратки срокове, за да се гарантира, че изпълняващата държава ще признае и изпълни решението и ще съобщи резултата на издаващия орган експедитивно и със същата бързина и степен на приоритет, както за сходни национални случаи. Освен това изпълняващият орган трябва да отчете в пълна степен специфичните изисквания, посочени в решението за обезпечаване, като например необходимостта от незабавно обезпечаване или конкретна дата за обезпечаване.

На първо място, изпълняващият орган трябва да вземе решение относно признаването и изпълнението на решението за обезпечаване възможно най-скоро и не по-късно от 24 часа след получаването на решението за конфискация.

На второ място, изпълняващият орган трябва да извърши обезпечаването без забавяне и не по-късно от 24 часа след вземането на решението за признаване и изпълнение на решението за обезпечаване и трябва да съобщи решението си незабавно на издаващия орган.

В случаите, когато изпълняващият орган се позовава на основание за отказ или отлагане, тези строги срокове не могат да бъдат спазени. Поради това за такива случаи в предложението се пояснява, че изпълняващият орган трябва да действа незабавно.

В допълнение към тези срокове, в член 25 е предвиден краен срок от 3 дни, в рамките на които изпълняващият орган трябва да докладва на издаващия орган относно предприетите мерки.

Член 20: Отлагане на изпълнението на решение за обезпечаване

В този член е предвиден стандартен текст в инструментите за взаимно признаване, който предвижда възможност за отлагане на признаването или изпълнението на решението за обезпечаване. Изпълняващата държава може да отложи изпълнението на решението за обезпечаване, ако съществува риск да се навреди на текущо наказателно разследване или имуществото вече е предмет на решение за обезпечаване, или имуществото вече е предмет на решение за обезпечаване, издадено в рамките на друго наказателно производство в изпълняващата държава. Изпълняващият орган трябва незабавно да докладва за отлагането на решението за обезпечаване на издаващия орган и веднага след като отпадне основанието за отлагане, изпълняващият орган, трябва незабавно да изпълни решението и да уведоми издаващия орган.

Член 21: Задължение за информиране на заинтересованите лица

След изпълнението на решението за обезпечаване изпълняващият орган трябва да уведоми за своето решение лицето, срещу което е издадено решението за обезпечаване, както и всички заинтересовани лица, като надлежно се съобразява с правилата за поверителност, предвидени в член 22. Това ще даде възможност на засегнатите лица да предприемат средства за правна защита, без да се застраши обезпечаването.

Член 22: Поверителност

Повечето решения за обезпечаване съдържат информация, която трябва да бъде защитена с цел да се запази разследването. Текстът на този член е вдъхновен от член 19 от Директива 2014/41/ЕС относно Европейска заповед за разследване и в него се предвижда задължение за издаващите и изпълняващите органи да спазват поверителността на разследването. Изпълняващият орган трябва без забавяне да уведоми издаващия орган, ако не е в състояние да спази изискването за поверителност.

Член 23: Срок на действие на решенията за обезпечаване

По принцип имуществото трябва да бъде обезпечено до издаването на окончателно решение за конфискация или освобождаване на обезпеченото имущество от издаващата държава. Въпреки това могат да възникнат случаи, когато обезпечаването изглежда вече не е оправдано или срокът на действие изглежда прекомерен. В този член са определени правила за ограничаване на периода, за който имуществото ще бъде обезпечено, след консултации между изпълняващия и издаващия орган. Не съществува абсолютен краен срок, тъй като продължителността на разследванията и на съдебния процес може да оправдае продължителен период на обезпечаване. Ако издаващият орган не посочи мотиви за неприемане на предложеното от изпълняващия орган ограничение в рамките на 6 седмици, изпълняващият орган може да оттегли решението за обезпечаване.

Член 24: Невъзможност за изпълнение на решението за обезпечаване

Изпълняващият орган трябва незабавно да уведоми издаващия орган, когато е невъзможно решението за обезпечаване да бъде изпълнено поради причината, че имуществото вече е било конфискувано, е изчезнало, е било унищожено, не може да се намери на посоченото място или мястото не е било указано достатъчно точно.

Член 25: Докладване

В този член се определя краен срок от 3 дни, в които изпълняващият орган трябва да докладва за предприетите мерки и резултатите от изпълнението на решението за обезпечаване.

Глава IV — Общи разпоредби

В тази глава са предвидени общи правила за взаимно признаване на решения за обезпечаване и решения за конфискация.

Член 26: Закон, уреждащ изпълнението

Изпълняващата държава има правомощия да приема и изпълнява мерки в тази държава след признаването на решение за обезпечаване или конфискация. По отношение на изпълнението на решението се прилага законодателството на изпълняващата държава, включително и правилата за предпазни разпоредби, когато в изпълняващата държава се приемат решения във връзка с решението за обезпечаване или конфискация.

Решение за обезпечаване или за конфискация, издадено срещу юридическо лице, трябва да се изпълнява, дори и ако в изпълняващата държава не се признава наказателната отговорност на юридически лица.

Освен ако не е договорено с издаващата държава, изпълняващата държава не може да налага алтернативни мерки за обезпечаване и конфискация с изключение на онези, предвидени в член 8 от предложението.

Член 27: Уведомяване относно компетентните органи

Държавите членки са задължени да уведомяват Комисията относно компетентните издаващи и изпълняващи органи, както са определени в член 2, параграфи 8 и 9. В допълнение държавите членки могат да определят един или повече централни органи, които да отговарят за административното предаване и приемане. Комисията ще гарантира, че тази информация ще бъде на разположение на всички държави членки и на Съвета.

Член 28: Комуникация

Този член се отнася до комуникацията между компетентните органи в хода на цялата процедура по взаимно признаване. В допълнение към специфичните задължения, определени от отделните членове от предложението, налице е общо задължение на компетентните органи да се консултират помежду си, когато е необходимо, по време на процедурата по взаимно признаване.

Член 29: Множество решения

Ако две или повече решения, свързани с парична сума, са издадени по отношение на едно и също лице и няма достатъчно средства на разположение, за да се позволи изпълнението на всички решения, или ако конкретно имущество е предмет на множество решения, изпълняващата държава трябва да реши кое от решенията трябва да бъде изпълнено или изпълнени, като надлежно вземе под внимание обстоятелствата, включително интереса на жертвите, участието на обезпечени активи, датите на съответните решения и датите на предаване на съответните решения и, ако е приложимо, относителната тежест и мястото на престъплението.

Член 30: Прекратяване на изпълнението

Издаващият орган трябва незабавно да информира изпълняващия орган за всяко решение или мярка, в резултат на които решението престава да бъде изпълнимо или трябва да бъде оттеглено от изпълняващата държава по някаква друга причина.

Член 31: Управление на обезпечено и конфискувано имущество и разпореждане с такова имущество

Изпълняващата държава управлява обезпеченото или конфискуваното имущество преди неговото окончателно прехвърляне с цел да се предотврати обезценяване на неговата стойност.

В този член допълнително се изясняват правилата за разпореждане с конфискувано имущество. Правото на жертвата на обезщетение и на връщане на имуществото е надлежно взето предвид в този член, тъй като с него се гарантира, че правото на жертвата да получи обезщетение и връщане на имуществото се ползва с предимство пред интересите на държавата. На първо място, той предвижда, че на издаващата държава се полага сума, съответстваща на посочената в решението за обезщетение или връщане на имущество, с цел тази сума да послужи за обезщетяване на жертвата или за връщане на нейно имущество. На второ място, ако в издаващата държава има висеща процедура за обезщетяване или за връщане на имущество на жертвата, изпълняващата държава трябва да спре разпореждането с имуществото, докато решението бъде съобщено на изпълняващия орган. Това е съществена новост в правната рамка на ЕС, тъй като нито едно от двете рамкови решения не съдържа разпоредби относно жертвите. Разпоредбите гарантират, че жертвите не губят правата си в случаите, когато активите се намират в други държави членки; в същото време разпоредбата не въвежда нови права на жертвите в случаите, когато такова право не съществува съгласно националното законодателство.

Освен ако не е уговорено друго, с оглед също така на необходимостта от предоставяне на помощ при събирането на данъчни вземания в съответствие с Директива 2010/24/ЕС, се прилагат следните правила, вдъхновени от правило за справедливост между държавите членки, както е посочено в Рамково решение 2006/783/ПВР: ако сумата, получена от изпълнението на решението за конфискация, е под 10 000 евро, сумата остава в изпълняващата държава. Над тази сума, на издаващата държава се превеждат 50 % от конфискуваното имущество в брой или цялото имущество, когато то се прехвърля в натура със съгласието на изпълняващата държава. Когато прилагането на тези правила е невъзможно, разпореждането с имуществото се извършва по друг начин в съответствие със законодателството на изпълняващата държава.

Член 32: Разноски

Разходите трябва да се поемат съответно от изпълняващата държава, когато те възникват на територията на тази държава, и от издаващата държава във всеки друг случай. Когато изпълняващата държава е направила големи или извънредни разходи, тя може да предложи на издаващата държава поделение на разходите.

Член 33: Средства за правна защита в изпълняващата държава срещу признаването и изпълнението

В този член се предвиждат средства за правна защита в изпълняващата държава срещу признаването и изпълнението на решение за обезпечаване или конфискация. Всяко заинтересовано лице, включително добросъвестни трети лица, може да предяви иск пред съд в изпълняващата държава, за да защити правата си в съответствие със законодателството на тази държава. Искът може да спира изпълнението по законодателството на изпълняващата държава. Въпреки това, мотивите по същество за

издаване на решението за конфискация в рамките на наказателно дело не могат да бъдат оспорвани пред съд в изпълняващата държава.

Член 34: Възстановяване на суми

Освен в случаите, когато отговорността се дължи изключително на поведението на изпълняващата държава, издаващата държава е задължена да възстанови всяка парична сума, изплатени на всяко лице за вреди в следствие на изпълнението на решението.

Член 35: Статистика

Този член се отнася до задължението на държавите членки редовно да събира от съответните органи и да поддържат изчерпателни статистически данни във връзка с взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация. Събраните статистически данни ще се изпращат на Комисията всяка година. Тъй както понастоящем е налице недостиг на изчерпателни данни относно взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация, това задължение изглежда е необходимо, за да се позволи задълбочена оценка на функционирането на механизма, установен с настоящия регламент.

Глава V — Заключителни разпоредби

Член 36: Изменения на удостоверението и формуляра

Стандартното удостоверение и стандартният формуляр, съдържащи се в приложения I и II към настоящото предложение, трябва да служат като полезен инструмент за опростяване и ускоряване в максималната възможна степен на взаимното признаване и изпълнението на решения за обезпечаване и конфискация. Поради тази причина е необходимо в бъдеще да съществува възможност за изчистване възможно най-бързо на установени проблеми по отношение на съдържанието на удостоверението и формуляра. Внасянето на изменения в двете приложения чрез сложната пълна законодателна процедура не отговаря на това изискване. Ето защо в член 37 е установена по-бърза и по-гъвкава процедура за изменения чрез делегирани актове.

Член 37: Упражняване на делегирането

В този член са определени условията, при които Комисията разполага с правомощия да приема делегирани актове с цел предвиждане на необходимите изменения на удостоверението и формуляра, приложени към предложението. С него се установява стандартна процедура за приемане на такива делегирани актове.

Член 38: Клауза за преглед

Пет години след влизането в сила на предложението регламент Комисията ще докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането му.

Член 39: Замяна

Настоящият регламент ще замени рамкови решения 2003/577/ПВР и 2006/783/ПВР между държавите членки, които са обвързани от него. Рамкови решения 2003/577/ПВР и 2006/783/ПВР ще продължат да се прилагат по отношение на онези държави членки, които не са обвързани от настоящия регламент.

Член 40: Влизане в сила и прилагане

Предложеният регламент ще влезе в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник. Той ще започне да се прилага шест месеца след влизането му в сила, с изключение на член 27, който ще се прилага от датата на влизане в сила на регламента.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 82, параграф 1, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Европейският съюз си е поставил за цел да поддържа и развива пространство на свобода, сигурност и правосъдие.
- (2) Съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси в Съюза се основава на принципа на взаимното признаване на присъдите и съдебните решения, който след Европейския съвет в Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. обикновено се посочва като крайъгълен камък на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси в рамките на Съюза.
- (3) Обезпечаването и конфискацията на средствата и облагите от престъпна дейност са сред най-ефективните средства за борба с престъпността. Европейският съюз е решен да осигури по-ефективно разкриване, конфискация и повторно използване на активите от престъпна дейност²⁴.
- (4) Тъй като престъпността често е транснационална по своя характер, ефективното трансгранично сътрудничество е от съществено значение за изземването и конфискацията на облагите от престъпна дейност и средствата на престъпленията.
- (5) Настоящата правна уредба на Съюза във връзка с взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация се състои от Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. за изпълнение в Европейския съюз на решения за обезпечаване на имущество или доказателства²⁵ и Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета от 6 октомври 2006 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация²⁶.
- (6) Докладите на Комисията относно изпълнението на рамкови решения 2003/577/ПВР и 2006/783/ПВР сочат, че съществуващият режим за взаимно признаване на решенията за обезпечаване и конфискация не е напълно

²⁴ „Стокхолмска програма — Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите“ (ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1).

²⁵ ОВ L 196, 2.8.2003 г., стр. 45.

²⁶ ОВ L 328, 21.11.2006 г., стр. 59.

ефективен. Настоящите инструменти не се изпълняват и прилагат еднакво в държавите членки, което води до недостатъчно взаимно признаване.

- (7) Правната уредба на Съюза в областта на взаимното признаване на решения за обезпечаване и конфискация не е в синхрон с последните законодателни промени на равнището на Съюза и на национално равнище. По-конкретно, с Директива 2014/42/ЕС²⁷ са установени общи минимални правила относно обезпечаването и конфискацията на имущество. Тези общи минимални правила се отнасят до конфискацията на облагите от престъпна дейност и на средствата на престъплението, включително в случай на заболяване и укриване на заподозряното лице или обвиняемия, когато за престъплението е образувано наказателно производство, както и до разширената конфискация и конфискацията по отношение на трети лица. Посочените общи минимални правила се отнасят и за обезпечаването на имущество с оглед на евентуална последваща конфискация. Видовете конфискация и обезпечаване, обхванати от Директива 2014/42/ЕС, следва да бъдат обхванати също и от правната уредба относно взаимното признаване.
- (8) При приемането на Директива 2014/42/ЕС Европейският парламент и Съветът посочиха, че една ефективна система за обезпечаване и конфискация в Европейския съюз е неразривно свързана с добре функциониращо взаимно признаване на решенията за обезпечаване и конфискация. Предвид необходимостта от въвеждането на всеобхватна система за обезпечаване и конфискация на облагите от престъпна дейност и средствата на престъпления, Европейският парламент и Съветът призоваха Комисията да представи законодателно предложение относно взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация.
- (9) В Европейската програма за сигурност²⁸ Комисията отбеляза, че съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси разчита на наличието на ефективни трансгранични инструменти и че взаимното признаване на присъдите и съдебните решения е ключов елемент от рамката за сигурност. Комисията също така припомни необходимостта от подобряване на взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация.
- (10) В съобщението си до Европейския парламент и Съвета относно „План за действие с цел засилване на борбата с финансирането на тероризма“²⁹ Комисията подчертава необходимостта да се гарантира, че престъпниците, които финансират тероризма, се лишават от техните активи. За да бъдат прекратени дейностите на организираната престъпност, които финансират тероризма, от съществено значение е тези престъпници да бъдат лишени от облагите от престъпна дейност. За тази цел е необходимо да се гарантира, че всички видове решения за обезпечаване и конфискация се прилагат в максималната възможна степен в целия Съюз чрез прилагане на принципа за взаимно признаване.

²⁷ Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

²⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска програма за сигурност“ (COM(2015) 185 final).

²⁹ COM(2016) 50 final.

- (11) За да се осигури ефективно взаимно признаване на решенията за обезпечаване и конфискация, правилата относно признаването и изпълнението на тези решения следва да бъдат установени чрез правно обвързващ юридически акт на Съюза, който се прилага пряко.
- (12) Важно е взаимното признаване и изпълнението на решенията за обезпечаване и конфискуване на имущество да се улеснят чрез установяване на правила, които задължават държавите членки да признават и изпълняват на своята територия решенията за обезпечаване и конфискация, издадени от друга държава членка в рамките на наказателно производство.
- (13) Настоящият регламент следва да се прилага за всички решения за конфискация, наложени от съд по наказателно дело във връзка с престъпление, и всички решения за обезпечаване, издадени с оглед на евентуална последваща конфискация. Следователно той следва да обхваща всички видове решения, обхванати от Директива 2014/42/ЕС, както и други видове решения, издадени без окончателна присъда, в рамките на наказателно производство. Настоящият регламент следва да не се прилага за решения за обезпечаване и конфискация, издадени в рамките на граждански или административни производства.
- (14) Настоящият регламент следва да обхваща решенията за конфискация и обезпечаване, свързани с престъпления, обхванати от Директива 2014/42/ЕС, както и решения, свързани с други престъпления. Следователно престъпленията не трябва да се ограничават само до областта на особено тежките престъпления с трансгранично измерение, тъй като член 82 от ДФЕС не изисква такова ограничение за мерките за установяване на правила и процедури за осигуряване на взаимно признаване на съдебни решения по наказателни дела.
- (15) Сътрудничеството между държавите членки, основано на принципа на взаимно признаване и незабавно изпълнение на съдебните решения, предполага увереност, че решенията, които трябва да бъдат признати и изпълнени, ще бъдат вземани винаги в съответствие с принципите на законност, субсидиарност и пропорционалност. То също така предполага, че правата, предоставени на страните или на добросъвестните заинтересовани трети лица, ще бъдат зачитани.
- (16) Настоящият регламент не води до изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от ДЕС.
- (17) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата за основните права на Европейския съюз („Хартата“) и в Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Настоящият регламент следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи.
- (18) Настоящият регламент следва да се прилага, като се вземат предвид директиви 2010/64/ЕС³⁰, 2012/13/ЕС³¹, 2013/48/ЕС³², 2016/343³³, 2016/800³⁴ и

³⁰ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1).

³¹ Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 1.6.2012 г., стр. 1).

³² Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на

2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета³⁵, които се отнасят до процесуалните права в наказателното производство.

- (19) Правилата за предаването, признаването и изпълнението на решения за обезпечаване и конфискация следва да гарантират ефективността на процеса на възстановяване на активи от престъпна дейност, като същевременно гарантират, че се зачитат основните права.
- (20) За тази цел решенията за обезпечаване и конфискация следва да се предават пряко от издаващия орган на изпълняващия орган или, когато е приложимо, на централен орган.
- (21) Решението за конфискация следва да се предава заедно със стандартно удостоверение.
- (22) Изпълняващият орган следва да признава решението за конфискация без допълнителни формалности и следва да предприема необходимите мерки за неговото изпълнение. Решението относно признаването и изпълнението на решение за конфискация следва да се приема, а самата конфискация да се извършва със същата бързина и степен на приоритет, както при сходни национални случаи. Следва да бъдат определени крайни срокове, за да се гарантира бързо и ефикасно вземане на решение и изпълнение на решението за конфискация.
- (23) С оглед на спешността на обезпечаването и на неговия временен характер, решението за обезпечаване следва да се издава по стандартен образец. Издаващият орган следва да установи дали издаването на решението за обезпечаване е необходимо и пропорционално за целите на временното предотвратяване на унищожаването, промяната, преместването, прехвърлянето или разпореждането с имущество. За да се хармонизират условията за издаване на решения за обезпечаване по национални и трансгранични случаи, решение за обезпечаване съгласно настоящия регламент следва да се издава само когато то би могло да се разпорежи при сходен национален случай.
- (24) Изпълняващият орган следва да признава решението за обезпечаване без допълнителни формалности и следва незабавно да предприема необходимите мерки за неговото изпълнение. Решението относно признаването и изпълнението на решението за обезпечаване следва да се приема, а самото обезпечаване да се извършва със същата бързина и степен на приоритет, както при сходен национален случай. Следва да бъдат определени крайни срокове, за да се гарантира бързо и ефикасно вземане на решение и изпълнение на решението за обезпечаване.

осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1).

³³ Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1).

³⁴ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1).

³⁵ Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест (ОВ L 297, 4.11.2016 г., стр. 1).

- (25) При изпълнението на решение за обезпечаване издаващият орган и изпълняващият орган следва надлежно да вземат предвид поверителността на разследването. По-специално, изпълняващият орган трябва да гарантира поверителността на фактите и съществуването на решението за обезпечаване.
- (26) Признаването и изпълнението на решение за обезпечаване или решение за конфискация не следва да се отказват на основания, различни от посочените в настоящия регламент. По-специално, за изпълняващия орган следва да бъде възможно да не признае и изпълни решение за конфискация на основание на принципа *ne bis in idem*, на правата на всяко заинтересовано лице или на правото на лицата да присъстват на съдебния процес.
- (27) Преди да реши да приложи основание за непризнаване и неизпълнение, изпълняващият орган следва да се консултира с издаващия орган, за да получи всяка необходима допълнителна информация.
- (28) За изпълняващия орган следва да бъде възможно да отложи изпълнението на решението за конфискация или обезпечаване, по-конкретно когато неговото изпълнение може да навреди на текущо наказателно разследване. Веднага след като отпадне основанието за отлагане, изпълняващият орган следва да предприеме необходимите мерки за изпълнение на решението.
- (29) Издаващият орган следва да бъде уведомен незабавно за невъзможността да се изпълни решението. Такава невъзможност може да възникне поради това, че имуществото вече е било конфискувано, изчезнало е, не може да бъде открито на мястото, посочено от издаващия орган, или местонахождението на имуществото не е било посочено достатъчно точно.
- (30) Изпълнението на решение за конфискация или обезпечаване следва да се регулира от законодателството на изпълняващата държава и само нейните органи следва да бъдат компетентни да вземат решение относно процедурите за изпълнение.
- (31) Нормалното функциониране на практика на настоящия регламент предполага тясно общуване между участващите компетентни национални органи, особено при едновременно изпълнение на решение за конфискация в повече от една държава членка. Поради това компетентните национални органи следва да се консултират помежду си винаги, когато това е необходимо.
- (32) Правата на жертвите на обезщетение и връщане на имущество не трябва да бъдат засегнати при трансгранични случаи. Правилата за разпореждане с конфискуваното имущество следва да отдават предимство на обезщетяването и връщането на имуществото на жертвите. Държавите членки следва също така да се съобразяват със задълженията си за оказване на съдействие за събирането на данъчни вземания от други държави членки в съответствие с Директива 2010/24/ЕС³⁶.
- (33) Държавите членки не трябва да могат да претендират помежду си за възстановяване на разходите, произтичащи от прилагането на настоящия регламент. Въпреки това в случаите, когато изпълняващата държава е имала

³⁶

Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки (ОВ L 84, 31.3.2010 г., стр. 1).

големи или извънредни разходи, по предложение на изпълняващия орган издаващият орган следва да обмисли поделянето на разходите.

- (34) Всяко заинтересовано лице, включително *добросъвестните* трети лица, следва да разполага със средства за правна защита срещу признаването и изпълнението на решение за обезпечаване или конфискация, за да защити своите права, включително и с ефективна възможност да оспори решението през съд или да претендира за право на собственост или други вещни права в съответствие с Директива 2014/42/ЕС. Искът следва да се завежда пред съд в изпълняващата държава.
- (35) С цел внасяне на изменения в удостоверението и формуляра, предвидени в приложения I и II към настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат делегирани правомощията да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (36) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно взаимно признаване и изпълнение на решенията за обезпечаване и конфискация, не може да бъде постигната от държавите членки, а поради обхвата и последиците си може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на посочената цел.
- (37) Разпоредбите на Рамково решение 2003/577/ПВР вече са заменени от Директива 2014/41/ЕС³⁷ по отношение на обезпечаването на доказателства. Разпоредбите на Рамково решение 2003/577/ПВР следва да бъдат заменени от настоящия регламент за държавите членки, които са обвързани от него, по отношение на обезпечаването с оглед на последваща конфискация на имущество. Разпоредбите за обезпечаване на доказателства и обезпечаване с оглед на последваща конфискация следва да бъдат хармонизирани. Настоящият регламент следва да замени също и Рамково решение 2006/783/ПВР за държавите членки, които са обвързани от него.
- (38) В съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, *[Обединеното кралство/Ирландия са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент] или [и без да се засяга член 4 от посочения протокол Обединеното кралство/Ирландия не участват в приемането на настоящия регламент и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане]*.

³⁷

Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси (ОВ L 130, 1.5.2014 г., стр. 1).

- (39) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и следователно не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се уреждат правилата, съгласно които една държава членка признава и изпълнява на своята територия решение за обезпечаване или конфискация, издадено от друга държава членка в рамките на наказателно производство.
2. Настоящият регламент не води до изменение на задължението за спазване на основните права и правни принципи, които са заложиени в член 6 от ДЕС.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „решение за конфискация“ е окончателна санкция или мярка, наложена от съд вследствие на производство за извършено престъпление, която води до окончателно отнемане на имущество от физическо или юридическо лице;
- (2) „решение за обезпечаване“ е съдебно решение, издадено или утвърдено от орган, посочен в точка 8, по отношение на решение за обезпечаване в издаващата държава, с което се цели временно предотвратяване на унищожаването, промяната, преместването, прехвърлянето или разпореждането с имущество, с оглед евентуална последваща конфискация;
- (3) „имущество“ е имущество от всеки вид, независимо дали материално или нематериално, движимо или недвижимо, и правните документи и инструменти, доказващи правото или интереса от такова имущество, за което издаващият орган е решил, че:
 - а) представлява облага от престъпление или е равностойно на пълната стойност или на част от стойността на такава облага,
 - б) представлява средство на такова престъпление, или стойността на такова средство,

- в) подлежи на конфискация в резултат от прилагането в издаващата държава на някое от правомощията за конфискация, предвидени в Директива 2014/42/ЕС, или
 - г) подлежи на конфискация по силата на някоя от разпоредбите относно правомощията за конфискация, предвидени в законодателството на издаващата държава;
- (4) „облаги“ е всяка икономическа изгода, придобита пряко или косвено в резултат на престъпление; тя може да се изразява във всяка форма на имущество и включва всяко последващо реинвестиране или преобразуване на преки облаги и всякакви стойностни ползи;
- (5) „средства на престъпление“ е всяко имущество, което е използвано или се е предвиждало да бъде използвано, по какъвто и да е начин, изцяло или частично, за извършване на престъпление или престъпления;
- (6) „издаваща държава“ е държавата членка, в която в рамките на наказателно производство е издадено решение за обезпечаване или решение за конфискация;
- (7) „изпълняваща държава“ е държавата членка, на която се предава решение за обезпечаване или решение за конфискация с цел признаване и изпълнение;
- (8) „издаващ орган“ означава:
- а) по отношение на решение за обезпечаване:
 - (1) съдия, съд, съдия-следовател или прокурор, компетентен по разглежданото дело; или
 - (2) всеки друг компетентен орган, определен от издаващата държава, който в рамките на наказателно производство е компетентен да разпорежда обезпечаването на имущество или да изпълнява решение за обезпечаване в съответствие с националното право. Освен това, преди да бъде предадено на изпълняващия орган, решението за обезпечаване се потвърждава от съдия, съд, съдия-следовател или прокурор в издаващата държава след проверка за съответствието му с условията за издаване на такова решение съгласно настоящия регламент, по-специално условията, посочени в член 13, параграф 1 от него. Когато решението е потвърдено от такъв орган, този орган може също да бъде разглеждан като издаващ орган за целите на предаването на решението;
 - б) по отношение на решение за конфискация — компетентен орган, определен от издаващата държава, който в рамките на наказателно производство е компетентен да изпълни решение за конфискация, издадено от съд в съответствие с националното право;
- (9) „изпълняващ орган“ е орган, който е компетентен да признае решение за обезпечаване или конфискация и да осигури неговото изпълнение в съответствие с настоящия регламент и с процедурите, приложими при сходни национални случаи.

Престъпления

1. Решение за обезпечаване или конфискация дава основание за изпълнение без проверка за двойна наказуемост на деянията, ако деянията, довели до решението за обезпечаване или конфискация, съставляват едно или повече от следните престъпления, съгласно определението им в законодателството на издаващата държава, и са наказуеми в издаващата държава с лишаване от свобода за максимален срок от поне три години :
 - участие в организирана престъпна група,
 - тероризъм,
 - трафик на хора,
 - сексуална експлоатация на деца и детска порнография,
 - незаконен трафик на наркотични и психотропни вещества,
 - незаконен трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества,
 - корупция,
 - измама и свързани с измама престъпления по смисъла на Директива 2017/xxx/ЕС относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред,
 - измама, включително такава, която засяга финансовите интереси на Европейските общности по смисъла на Конвенцията от 26 юли 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности,
 - изпиране на незаконно придобити средства,
 - подправяне на парични знаци, включително евро,
 - компютърни престъпления,
 - престъпления против околната среда, включително незаконен трафик на застрашени животински видове и застрашени растителни видове и разновидности,
 - улесняване на незаконно влизане и пребиваване,
 - убийство, тежка телесна повреда,
 - незаконна търговия с човешки органи и тъкани,
 - отвличане, противозаконно лишаване от свобода и задържане на заложници,
 - расизъм и ксенофобия,
 - организиран или въоръжен грабеж,
 - незаконен трафик на предмети на културата, включително антични предмети и произведения на изкуството,
 - мошеничество,
 - рекет и изнудване,
 - подправяне и пиратство на изделия,
 - подправяне на административни документи и търговия с тях,
 - измама и изготвяне на неистински непарични платежни инструменти,
 - незаконен трафик на хормонални вещества и други стимулатори на растежа,
 - незаконен трафик на ядрени или радиоактивни материали,
 - трафик на крадени превозни средства,
 - изнасилване,
 - палеж,
 - престъпления от компетентността на Международния наказателен съд,
 - незаконно отвличане на летателни средства или кораби,
 - саботаж.

2. За престъпления извън тези, обхванати от параграф 1, изпълняващата държава може да обвърже признаването и изпълнението на решение за обезпечаване или решение за конфискация с условието деянията, които са довели до решението за обезпечаване или решението за конфискация, да съставляват престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава, независимо от неговите съставни елементи или от начина, по който то е описано в законодателството на издаващата държава.

ГЛАВА II

ПРЕДАВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЯ ЗА КОНФИСКАЦИЯ

Член 4

Предаване на решения за конфискация

1. Решение за конфискация или заверено копие от него се предава заедно с удостоверението, предвидено в член 7, от издаващия орган пряко на изпълняващия орган или, когато е приложимо, на централния орган, посочен в член 27, параграф 2, по начин, даващ възможност за писмено документиране при условия, които позволяват на изпълняващия орган да установи автентичността.
2. Що се отнася до решение за конфискация на парична сума, решението се предава на държавата членка, в която издаващият орган има основателни причини да смята, че физическото или юридическото лице, срещу което е издадено решението, притежава имущество или доходи.
3. По отношение на решение за конфискация, свързана с конкретно имущество, решението се предава на държавата членка, в която издаващият орган има основателни причини да смята, че се намира имуществото, обхванато от решението за конфискация.
4. Когато няма основателни причини, които биха позволили на издаващия орган да определи държавата членка, на която следва да бъде предадено решението за конфискация, решението се предава на държавата членка, в която физическото или юридическото лице, срещу което е издадено решението, пребивава обичайно или съответно в която е неговото седалище.
5. Когато компетентният изпълняващ орган е неизвестен, издаващият орган прави всички необходими проучвания, включително чрез звената за контакт на Европейската съдебна мрежа³⁸, за да получи тази информация от изпълняващата държава.
6. Когато органът в изпълняващата държава, който получава решение за конфискация, не е компетентен да го признае и да предприеме необходимите

³⁸

Решение 2008/976/ПВР на Съвета от 16 декември 2008 г. относно Европейската съдебна мрежа (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 130).

мерки за неговото изпълнение, той незабавно предава решението за конфискация на компетентния изпълняващ орган в своята държава членка и уведомява съответно издаващия орган.

Член 5

Предаване на решение за конфискация на една или повече изпълняващи държави

1. При спазване на изискванията на член 4 решението за конфискация може да бъде предадено само на една изпълняваща държава към определен момент.
2. Решение за конфискация, касаещо конкретно имущество, може да бъде предадено едновременно на повече от една изпълняваща държава в случаите, когато:
 - а) издаващият орган има основателни причини да смята, че различни имущества, обхванати от решението за конфискация, се намират в различни изпълняващи държави;
 - б) конфискацията на конкретно имущество, обхванато от решението за конфискация, е свързано с действия в повече от една изпълняваща държава; или
 - в) издаващият орган има основателни причини да смята, че конкретно имущество, обхванато от решението за конфискация, се намира в една от две или повече конкретно посочени изпълняващи държави.
3. Решение за конфискация на парична сума може да бъде предадено едновременно на повече от една изпълняваща държава, когато издаващият орган счита, че е налице специфична необходимост от това, по-специално когато:
 - а) въпросното имущество не е било обезпечено в съответствие с настоящия регламент или
 - б) е малко вероятно стойността на имуществото, което може да бъде конфискувано в издаващата държава и във всяка една изпълняваща държава, да бъде достатъчна за изпълнението на пълния размер, обхванат от решението за конфискация.

Член 6

Последици от предаването на решенията за конфискация

1. Предаването на решение за конфискация до една или повече изпълняващи държави в съответствие с членове 4 и 5 не ограничава правото на издаващата държава сама да изпълни решението.
2. Когато решение за конфискация на парична сума се предава до една или повече изпълняващи държави, общата сума, получена от изпълнението, не може да надхвърля максималната сума, посочена в решението за конфискация.
3. Издаващият орган незабавно уведомява изпълняващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране:
 - а) ако счита, че е налице риск изпълнението да надхвърли максималната сума, по-специално въз основа на информацията, която му е съобщена от изпълняващия орган съгласно член 11, параграф 1, буква б);

- б) ако цялото или част от решението за обезпечаване или конфискация е било изпълнено в издаващата държава или в друга изпълняваща държава, като се посочва сумата, за която решението за обезпечаване или конфискация все още не е изпълнено;
- в) ако след предаването на решението в съответствие с член 4 орган на издаващата държава получи парична сума, която засегнатото лице е платило доброволно във връзка с решението.

Когато се прилага буква б), издаващият орган информира изпълняващия орган възможно най-скоро, ако въпросният риск е отпаднал.

- 4. Когато издаващата държава е посочила, че желае да оттегли решението от изпълняващата държава по някаква причина, изпълняващата държава незабавно прекратява изпълнението на решението за конфискация.

Член 7

Стандартно удостоверение

- 1. Издаващият орган попълва удостоверението, предоставено в приложение I, подписва го и заверява съдържанието му като вярно и точно.
- 2. Издаващият орган превежда удостоверението на някой от официалните езици на изпълняващата държава или на друг език, посочен от тази държава членка, в съответствие с параграф 3.
- 3. Всяка държава членка може по всяко време да заяви в декларация, представена на Комисията, че ще приема преводи на един или повече други официални езици на Съюза.

Член 8

Признаване и изпълнение на решения за конфискация

- 1. Изпълняващият орган признава без допълнителни формалности решение за конфискация, предадено в съответствие с член 4, и предприема необходимите мерки за неговото изпълнение по същия начин, както решение за конфискация, издадено от орган на изпълняващата държава, освен ако въпросният изпълняващ орган не реши да се позове на някое от основанията за непризнаване и неизпълнение, предвидени в член 9, или на някое от основанията за отлагане, предвидени в член 11.
- 2. Ако решението за конфискация се отнася за конкретно имущество, издаващият и изпълняващият органи могат, ако това е предвидено в законодателството на издаващата държава, да се договорят, че конфискацията в изпълняващата държава може да бъде извършена под формата на задължение за плащане на парична сума, съответстваща на стойността на имуществото.
- 3. Ако решението за конфискация се отнася за парична сума и плащането не е получено, изпълняващият орган изпълнява решението за конфискация в съответствие с параграф 1 върху което и да е имущество, което може да бъде използвано за тази цел. Ако е необходимо, изпълняващият орган обменя паричната сума, която трябва да бъде конфискувана, във валутата на изпълняващата държава при обменен курс към момента на издаване на решението за конфискация.

4. Веднага след приключване на изпълнението на решението изпълняващият орган уведомява издаващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране.

Член 9

Основания за непризнаване и неизпълнение на решения за конфискация

1. Изпълняващият орган може да реши да не признае и да не изпълни решението за конфискация, само ако:
 - а) удостоверението, предвидено в член 7, е непълно, явно неправилно или има явно несъответствие между него и решението за конфискация и недостатъкът не е отстранен след консултацията по параграф 2;
 - б) изпълнението на решението за конфискация би противоречало на принципа *ne bis in idem*;
 - в) съгласно законодателството на изпълняващата държава е налице имунитет или привилегия, който/която би възпрепятствал/а изпълнението на национално решение за конфискация на съответното имущество;
 - г) решението за конфискация е издадено във връзка с престъпление, извършено извън територията на издаващата държава и изцяло или отчасти на територията на изпълняващата държава и деянието, във връзка с което е издадено решението за конфискация, не съставлява престъпление в изпълняващата държава;
 - д) правата на добросъвестно трето лице правят невъзможно, съгласно законодателството на изпълняващата държава, изпълнението на решението за конфискация, включително когато тази невъзможност е последица от прилагането на средства за правна защита съгласно член 31;
 - е) в един от случаите по член 3, параграф 2 деянието, на което се основава решението за конфискация, не съставлява престъпление по законодателството на изпълняващата държава; въпреки това по отношение на данъчните, митническите и борсовите задължения не може да се отказва изпълнение на решение за конфискация на основание, че законодателството на изпълняващата държава не налага същия вид данъци или такси или не предвижда същите правила по отношение на данъците и митата или същата уредба относно митниците и борсите като законодателството на издаващата държава;
 - ж) съгласно удостоверението, предвидено в член 7, лицето не се е явило лично на съдебния процес, в резултат на който е издадено решение за конфискация във връзка с окончателна присъда.

Това основание за непризнаване и неизпълнение не се прилага, когато в удостоверението се посочва, че в съответствие с допълнителни процесуални изисквания, предвидени в националното законодателство на издаващата държава, лицето:

- (1) е било своевременно призовано лично и по този начин е било уведомено за определените дата и място на съдебния процес, довел до решението за конфискация, или е било официално информирано за определените дата и място на процеса по друг начин, така че е било безспорно установено, че лицето е знаело за насрочения съдебен процес, както и за възможността за постановяване на решение за конфискация, ако не се яви на съдебния процес;

- (2) след като е знаело за насрочения съдебен процес, е упълномощило адвокат, назначен от самия него или от държавата, който да го защитава на съдебния процес, и действително е било защитавано от адвоката по време на процеса; или
 - (3) след като решението за конфискация му е било връчено и е било изрично уведомено за правото на повторно разглеждане или на обжалване, в което лицето има право да участва и което позволява делото да се преразгледа по същество, включително и с представяне на нови доказателства, и което би могло да доведе до отмяна на първоначалното решение:
 - изрично е заявило, че не оспорва решението за конфискация; или
 - не е поискало повторно разглеждане, нито е обжалвало в приложимия за целта срок.
2. В случаите, посочени в параграф 1, преди да вземе решение да не признае и да не изпълни решението за конфискация изцяло или отчасти изпълняващият орган провежда чрез подходящи средства консултации с издаващия орган и, когато е уместно, изисква от издаващия орган да предостави необходимата информация без забавяне.
 3. Всяко решение за непризнаване и неизпълнение се взема незабавно и веднага се съобщава на издаващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране.

Член 10

Срокове за признаване и изпълнение на решения за конфискация

1. Решението относно признаването и изпълнението на решение за конфискация се взема и конфискацията се извършва със същата бързина и степен на приоритет, както при сходен национален случай, и при всички случаи в предвидените в настоящия член срокове.
2. Изпълняващият орган взема решението относно признаването и изпълнението на решение за конфискация без забавяне и, без да се засяга параграф 5, не по-късно от 30 дни след като е получил решението за конфискация.
3. Изпълняващият орган съобщава на издаващия орган решението относно решението за конфискация незабавно и по начин, даващ възможност за писмено документиране.
4. Освен ако не са налице основания за отлагане по член 11, изпълняващият орган извършва конфискацията без забавяне, и без да се засяга параграф 5 от настоящия член, не по-късно от 30 дни след вземането на решението, посочено в параграф 2 от настоящия член.
5. Когато в определен случай не е възможно да бъдат спазени посочените в параграфи 2 или 4 срокове, изпълняващият орган уведомява без забавяне издаващия орган чрез всички налични средства като посочва причините за забавянето и провежда консултации с издаващия орган за подходящия срок за извършване на конфискацията. В такъв случай срокът, посочен в параграфи 2 или 4, може да бъде удължен с най-много 30 дни.

Член 11

Отлагане на изпълнението на решения за конфискация

1. Изпълняващият орган може да отложи изпълнението на решение за конфискация, предадено в съответствие с член 4, когато:
 - а) неговото изпълнение може да навреди на текущо наказателно разследване, до момента в който органът счете, че това е основателно;
 - б) във връзка с решение за конфискация на парична сума той смята, че съществува риск от това общата стойност, получена от неговото изпълнение, да може да превиши значително сумата, посочена в решението за конфискация, поради едновременно изпълнение на решението за конфискация в повече от една държава членка;
 - в) имуществото вече е предмет на производство за конфискация в изпълняващата държава;
 - г) в случай на упражняване на средства за правна защита по член 33.
2. Изпълняващият орган незабавно докладва на издаващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране, за отлагането на изпълнението на решението, включително за основанията за отлагането и, ако е възможно, за очакваната продължителност на отлагането.
3. Веднага след като отпадне основанието за отлагане, изпълняващият орган предприема незабавно необходимите мерки за изпълнение на решението и уведомява за това издаващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране.

Член 12

Невъзможност за изпълнение на решение за конфискация

Когато решението за конфискация е невъзможно да бъде изпълнено, тъй като имуществото, което трябва да бъде конфискувано, вече е конфискувано, изчезнало е, било е унищожено или не може да бъде открито на мястото, посочено в удостоверението, или защото местонахождението на имуществото не е било посочено достатъчно точно, дори след консултации с издаващия орган, издаващият орган се уведомява за това незабавно. Когато е възможно, решението може да бъде изпълнено върху друго имущество в съответствие с член 8, параграф 2 или 3.

ГЛАВА III

ПРЕДАВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЯ ЗА ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

Член 13

Условия за издаване и предаване на решение за обезпечаване

1. Издаващият орган може да издаде решение за обезпечаване, ако са изпълнени следните условия:
 - а) издаването на решението е необходимо и пропорционално, за да се предотвратят временно унищожаването, промяната, преместването,

- прехвърлянето или разпореждането с имущество, с оглед евентуална последваща конфискация, като се вземат предвид правата на засегнатото лице;
- б) решението може да бъде взето при същите условия също и при сходен национален случай; и
 - в) причината или причините за решението са посочени по подходящ начин, поне накратко.
2. Условията, посочени в параграф 1, се преценяват от издаващия орган за всеки отделен случай.
3. Когато изпълняващият орган има основания да счита, че условията, посочени в параграф 1, не са изпълнени, той може да се консултира с издаващия орган след изпълнението на решението за това доколко е важно да бъде продължено обезпечаването. Такава консултация не трябва да забавя изпълнението на решението за обезпечаване. След тази консултация издаващият орган може да реши да оттегли решението.

Член 14

Предаване на решения за обезпечаване

1. Решение за обезпечаване се предава посредством формуляра, описан в член 16, от издаващия орган пряко на изпълняващия орган или, когато е приложимо, на централния орган, посочен в член 27, параграф 2, по начин, даващ възможност за писмено документиране при условия, които позволяват на изпълняващия орган да установи автентичността.
2. Що се отнася до решение за налагане на обезпечение върху парична сума, решението се предава на държавата членка, в която издаващият орган има основателни причини да смята, че физическото или юридическото лице, срещу което е издадено решението, притежава имущество или доходи.
3. По отношение на решение за обезпечаване, свързано с конкретно имущество, решението се предава на държавата членка, в която издаващият орган има основателни причини да смята, че се намира имуществото, обхванато от решението за обезпечаване.
4. Ако няма основателни причини, които биха позволили на издаващия орган да определи държавата членка, на която следва да бъде предадено решението за обезпечаване, решението се предава на държавата членка, в която физическото или юридическото лице, срещу което е издадено решението, пребивава обичайно или съответно в която е неговото седалище.
5. Решението за обезпечаване, посочено в параграф 1:
 - а) се придружава от решение за конфискация, което се предава в съответствие с член 4, или
 - б) съдържа указание, че имуществото остава в изпълняващата държава до предаването на решение за конфискация в съответствие с член 4. Издаващият орган посочва очакваната дата за това предаване във формуляра, посочен в член 16.
6. Издаващият орган информира изпълняващия орган, ако са му известни заинтересовани лица, включително добросъвестни трети лица, които са засегнати от решението за обезпечаване.

7. Ако компетентният изпълняващ орган е неизвестен, издаващият орган прави всички необходими проучвания, включително чрез звената за контакт на Европейската съдебна мрежа³⁹, за да получи тази информация от изпълняващата държава.
8. Когато изпълняващият орган, който получи решение за обезпечаване, не е компетентен да го признае и да предприеме необходимите мерки за неговото изпълнение, той незабавно предава решението за обезпечаване на компетентния изпълняващ орган в своята държава членка и уведомява съответно издаващия орган.

Член 15

Предаване на решение за обезпечаване на една или повече изпълняващи държави

1. При спазване на изискванията на член 14 решението за обезпечаване може да бъде предадено само на една изпълняваща държава към определен момент.
2. Решение за налагане на обезпечителна мярка върху конкретно имущество може да бъде предадено едновременно на повече от една изпълняваща държава, когато:
 - а) издаващият орган има основателни причини да смята, че различни имущества, обхванати от решението за обезпечаване, се намират в различни изпълняващи държави;
 - б) обезпечаването на конкретно имущество, обхванато от решението за обезпечаване, е свързано с действия в повече от една изпълняваща държава; или
 - в) издаващият орган има основателни причини да смята, че конкретно имущество, обхванато от решението за обезпечаване, се намира в една от две или повече конкретно посочени изпълняващи държави.
3. Решението за обезпечаване на парична сума може да бъде предадено едновременно на повече от една изпълняваща държава, когато издаващият орган прецени, че е налице конкретна нужда от това, по-специално когато е малко вероятно очакваната стойност на имуществото, което може да бъде обезпечено в издаващата държава и във всяка една изпълняваща държава, да бъде достатъчна за достигане на пълния размер, предвиден в решението за обезпечаване.

Член 16

Формуляр на решението за обезпечаване

1. Решението за обезпечаване се издава на формуляра, предвиден в приложение II.
2. Издаващият орган попълва формуляра, подписва го и заверява съдържанието му като вярно и точно.

³⁹ Решение 2008/976/ПВР на Съвета от 16 декември 2008 г. относно Европейската съдебна мрежа (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 130).

3. Издаващият орган превежда решението за обезпечаване на някой от официалните езици на изпълняващата държава или на друг език, посочен от тази държава членка в съответствие с параграф 4.
4. Всяка държава членка може по всяко време да заяви в декларация, подадена до Комисията, че ще приема преводи на един или повече други официални езици на Съюза.

Член 17

Признаване и изпълнение на решения за обезпечаване

Изпълняващият орган признава решението за обезпечаване, предадено в съответствие с член 14, без допълнителни формалности и предприема необходимите мерки за неговото изпълнение, освен ако не реши да се позове на някое от основанията за непризнаване и неизпълнение, предвидени в член 18, или на някое от основанията за отлагане на изпълнението, предвидени в член 20.

Член 18

Основания за непризнаване и неизпълнение на решения за обезпечаване

1. Изпълняващият орган може да реши да не признае и да не изпълни решението за обезпечаване, само ако:
 - а) формулярът, предвиден в член 16, е непълен или явно неправилен и не е бил попълнен след консултация в съответствие с параграф 2;
 - б) изпълнението на решението би противоречало на принципа *ne bis in idem*;
 - в) съгласно законодателството на изпълняващата държава е налице имунитет или привилегия, който/която би възпрепятствал/а изпълнението на национално решение за обезпечаване на съответното имущество;
 - г) решението е издадено във връзка с престъпление, извършено извън територията на издаващата държава и изцяло или отчасти на територията на изпълняващата държава и деянието, във връзка с което е издадено решението за обезпечаване, не съставлява престъпление в изпълняващата държава;
 - д) в един от случаите по член 3, параграф 2 деянието, на което се основава решението за обезпечаване, не съставлява престъпление по законодателството на изпълняващата държава; въпреки това по отношение на данъчните, митническите и борсовите задължения не може да се отказва изпълнение на решение за обезпечаване на основание, че законодателството на изпълняващата държава не налага същия вид данъци или такси или не предвижда същите правила по отношение на данъците, таксите и митата или същата уредба относно митниците и борсите като законодателството на издаващата държава;
2. В случаите, посочени в параграф 1, преди да вземе решение да не признае или да не изпълни решението за обезпечаване изцяло или отчасти изпълняващият орган провежда чрез подходящи средства консултации с издаващия орган и, когато е уместно, изисква от издаващия орган да предостави необходимата информация без забавяне.
3. Изпълняващият орган може да реши да оттегли решението за обезпечаване, ако по време на неговото изпълнение му стане известно, че се прилага някое от основанията за непризнаване или неизпълнение.

Член 19

Срокове за признаване и изпълнение на решения за обезпечаване

1. Решението относно признаването и изпълнението на решение за обезпечаване се взема и обезпечаването се извършва със същата бързина и степен на приоритет, както при сходен национален случай, и при всички случаи в предвидените в настоящия член срокове.
2. Когато издаващият орган е посочил в решението за обезпечаване, че са налице законни основания да се счита, че въпросното имущество ще бъде преместено или унищожено съвсем скоро и че е необходимо незабавно обезпечаване, или ако издаващият орган е посочил в решението за обезпечаване, че обезпечителната мярка трябва да бъде наложена на определена дата, изпълняващият орган се съобразява с това изискване в пълна степен.
3. Изпълняващият орган взема решение относно признаването и изпълнението на решението за обезпечаване или за провеждане на консултации с издаващия орган в съответствие с член 18, параграф 2 възможно най-скоро и, без да се засягат разпоредбите на параграф 7 от настоящия член, не по-късно от 24 часа след като е получил решението за обезпечаване.
4. Ако изпълняващият орган се консултира с издаващия орган в съответствие с член 18, параграф 2, изпълняващият орган взема без забавяне решението относно признаването и изпълнението на решението за обезпечаване.
5. Изпълняващият орган съобщава на издаващия орган решението си относно решението за обезпечаване незабавно и по начин, даващ възможност за писмено документиране.
6. Освен ако не са налице основания за отлагане по член 20, изпълняващият орган извършва обезпечаването без забавяне и без да се засяга параграф 7 от настоящия член, не по-късно от 24 часа след вземането на решението, посочено в параграф 3 от настоящия член.
7. Когато в определен случай не е възможно да бъдат спазени посочените в параграфи 3 или 6 срокове, изпълняващият орган уведомява незабавно издаващия орган чрез всички налични средства като посочва причините за забавянето и провежда консултации с издаващия орган за подходящия срок за извършване на обезпечаването.

Член 20

Отлагане на изпълнението на решения за обезпечаване

1. Изпълняващият орган може да отложи изпълнението на решение за обезпечаване, предадено в съответствие с член 14, когато:
 - (1) неговото изпълнение може да навреди на текущо наказателно разследване, до момента в който органът счете, че това е основателно;
 - (2) имуществото вече е предмет на решение за обезпечаване и до оттегляне на това решение; или
 - (3) имуществото вече е предмет на решение, издадено в хода на друго производство в изпълняващата държава, и до оттегляне на това решение.

(4) Тази разпоредба се прилага обаче само когато това решение би имало предимство пред последващите национални решения за обезпечаване в наказателни производства по националното законодателство.

2. Изпълняващият орган незабавно докладва на издаващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране, за отлагането на изпълнението на решението, включително за основанията за отлагането и, ако е възможно, за очакваната продължителност на отлагането. Веднага след като отпадне основанието за отлагане, изпълняващият орган предприема незабавно необходимите мерки за изпълнение на решението и уведомява за това издаващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране.

Член 21

Задължение за информиране на заинтересованите лица

1. Без да се засяга член 22, след изпълнението изпълняващият орган уведомява за своето решение лицето, срещу което е било издадено решението за обезпечаване, както и всяко заинтересовано лице, включително добросъвестни трети лица, за които изпълняващият орган е бил информиран в съответствие с член 14, параграф 6.
2. Уведомлението трябва да съдържа поне кратка информация относно мотивите на решението за обезпечаване, относно органа, издал решението, и относно съществуващите средства за правна защита съгласно националното законодателство на изпълняващата държава.

Член 22

Поверителност

1. При изпълнението на решение за обезпечаване издаващият орган и изпълняващият орган надлежно вземат предвид поверителността на разследването.
2. Изпълняващият орган гарантира в съответствие с националното си законодателство поверителността на фактите и съдържанието на решението за обезпечаване, с изключение на необходимото за изпълнението на решението. Ако изпълняващият орган не е в състояние да спази изискването за поверителност, той незабавно уведомява за това издаващия орган.
3. За целите на защитата на текущи разследвания издаващият орган може да поиска от изпълняващия орган да запази поверителна информацията за изпълнението на решението за обезпечаване за ограничен период от време.

Член 23

Срок на действие на решенията за обезпечаване

1. Имуществото остава обезпечено в изпълняващата държава, докато компетентният орган на тази държава не отговори окончателно на решение за конфискация, предадено в съответствие с член 4, или докато издаващият орган не информира изпълняващия орган за решение или мярка, в резултат на

което/която решението вече не подлежи на изпълнение или ще бъде отменено в съответствие с член 30, параграф 1.

2. След консултации с издаващия орган и като взема предвид обстоятелствата по случая, изпълняващият орган може да подаде обосновано искане до издаващия орган да ограничи периода, за който се обезпечават имуществото. Ако издаващият орган не е съгласен с подобно ограничение, той информира за това изпълняващия орган, като посочва съответните причини. Ако издаващият орган не направи това в срок от шест седмици от получаване на искането, изпълняващият орган може да отмени обезпечителната мярка.

Член 24

Невъзможност за изпълнение на решение за обезпечаване

Когато решението за обезпечаване не може да бъде изпълнено, тъй като имуществото, върху което трябва да се наложи обезпечение, вече е конфискувано, изчезнало е, било е унищожено или не може да бъде открито на мястото, посочено в удостоверението, или защото местонахождението на имуществото не е било посочено достатъчно точно, дори след консултации с издаващия орган, издаващият орган се уведомява за това незабавно.

Член 25

Докладване

Изпълняващият орган докладва пред издаващия орган относно предприетите мерки за изпълнение на решението за обезпечаване, както и относно резултатите от тях, включително като дава описание на имуществото, върху което е наложено обезпечение, и оценка на неговата стойност, в срок от три дни от изпълнението на решението, по начин, даващ възможност за писмено документиране.

ГЛАВА IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26

Закон, уреждащ изпълнението

1. По отношение на изпълнението на решението за обезпечаване или конфискация се прилага законът на изпълняващата държава и само нейните органи са компетентни да вземат решение относно процедурите за изпълнение и да определят всички мерки, свързани с тях.
2. Решение за обезпечаване или конфискация, издадено срещу юридическо лице, се изпълнява дори ако изпълняващата държава не признава принципа на наказателна отговорност на юридическите лица.
3. Независимо от член 8, параграфи 2 и 3, изпълняващата държава не може да наложи алтернативни мерки на решението за обезпечаване или конфискация в резултат на предаване в съответствие с членове 4 и 14, освен ако издаващата държава не е дала своето съгласие.

Член 27

Уведомяване относно компетентните органи

1. До [датата, от която започва да се прилага настоящият регламент] всяка държава членка уведомява Комисията кой орган или органи, съгласно определението в член 2, параграфи 8 и 9, са компетентни по нейното законодателство, когато тази държава членка е:
 - а) издаваща държава или
 - б) изпълняваща държава.
2. Всяка държава членка може да определи един или няколко централни органа, които да отговарят за административното предаване и получаване на решенията за обезпечаване или конфискация, както и за подпомагане на компетентните органи, ако това се окаже необходимо поради организацията на нейната вътрешна система. Държавите членки уведомяват Комисията за това.
3. Комисията предоставя получената информация на всички държави членки.

Член 28

Комуникация

1. Когато е необходимо, издаващият орган и изпълняващият орган се консултират взаимно по всякакви подходящи начини, за да се улесни ефикасното прилагане на настоящия регламент.
2. Всички комуникации, включително и онези, предназначени да се преодолеят трудности, свързани с предаването или автентичността на документ, необходим за изпълнението на решението за обезпечаване или конфискация, се осъществяват чрез преки контакти между издаващата държава и съответния изпълняващ орган или, когато държавата членка е определила централен орган в съответствие с член 27, параграф 2, с участието на този централен орган.

Член 29

Множество решения

1. Ако компетентните органи на изпълняващата държава обработват две или повече решения за обезпечаване или конфискация, свързани с парична сума, които са били издадени срещу едно и също физическо или юридическо лице, и засегнатото лице не разполага с достатъчно средства в изпълняващата държава, които да позволят изпълнението на всички решения, въпросът за това кое решение или решения да бъдат изпълнени се решава от изпълняващия орган в съответствие със законодателството на изпълняващата държава, като се преценят внимателно всички обстоятелства.

Тези обстоятелства могат да включват интереса на жертвите, наличието на активи, върху които вече е наложено обезпечение, датите на съответните решения и датите на предаването им, както и относителната тежест и мястото на извършване на престъплението.
2. Параграф 1 се прилага и когато компетентните органи на изпълняващата държава обработват две или повече решения за обезпечаване или конфискация, отнасящи се за едно и също конкретно имущество.

Член 30

Прекратяване на изпълнението

Издаващият орган уведомява незабавно изпълняващия орган по начин, даващ възможност за писмено документиране, за всяко решение или мярка, в резултат на което/която решението вече не подлежи на изпълнение или се отменя на друго основание.

Изпълняващата държава прекратява изпълнението на решението веднага след уведомяването ѝ от издаващия орган за такова решение или мярка.

Член 31

Управление на обезпечено и конфискувано имущество и разпореждане с такова имущество

1. Изпълняващата държава управлява обезпеченото или конфискуваното имущество така, че да се предотврати обезценяване на неговата стойност и в съответствие с член 10 от Директива 2014/42/ЕС.
2. Освен ако решението за конфискация е придружено от решение за обезщетяване на жертвата или ако между засегнатите държави членки е договорено друго, като се отчита и необходимостта от оказване на съдействие при събирането на данъчни вземания в съответствие с Директива 2010/24/ЕС, изпълняващата държава се разпорежда с парите, получени от изпълнението на решението за конфискация, както следва:
 - а) ако сумата, получена вследствие на изпълнението на решението за конфискация, е равна на или е по-малка от 10 000 евро, тя остава за изпълняващата държава;
 - б) ако сумата, получена вследствие на изпълнението на решението за конфискация, е повече от 10 000 евро, 50 % от нея се превеждат от изпълняващата държава на издаващата държава.
3. Когато съдебен орган на издаващата държава е издал решение за обезщетяване или връщане на имущество в полза на жертвата, съответната сума, доколкото тя не превишава конфискуваната сума, се предоставя на издаващата държава за целите на обезщетяването или връщането на жертвата. Разпореждането с всяко останало имущество става в съответствие с параграф 2.
4. Разпореждането с имущество, различно от пари, което е получено в резултат на изпълнението на решението за конфискация, се извършва в съответствие с правилата, определени в букви а) — д).
 - а) Имуществото може да бъде продадено; в такъв случай разпореждането с постъпленията от продажбата се извършва в съответствие с параграф 2.
 - б) Имуществото може да бъде прехвърлено на издаващата държава; ако решението за конфискация обхваща парична сума, имуществото може да бъде прехвърлено на издаващата държава, само ако издаващият орган е дал своето съгласие.
 - в) Имуществото може да се използва в обществен интерес или за социални цели в изпълняващата държава в съответствие с нейното законодателство, при условие че издаващата държава е дала своето съгласие.

- г) Когато прилагането на буква а) или б) е невъзможно, разпореждането с имуществото може да бъде извършено по друг начин в съответствие със законодателството на изпълняващата държава.
 - д) Когато съдебен орган на издаващата държава е издал решение за връщане на имуществото на жертвата, изпълняващият орган предприема необходимите мерки, за да се гарантира, че имуществото се връща на жертвата; когато не е възможно имуществото да бъде върнато на жертвата, неговата стойност се предоставя на издаващата държава, с цел да бъде върната на жертвата, а разпореждането с всяко останало имущество се извършва в съответствие с параграф 2.
5. Издаващият орган съобщава на изпълняващия орган решението по параграф 3 и параграф 4, буква г). Ако в издаващата държава има висяща процедура за обезщетяване или връщане на имущество на жертвата, изпълняващата държава спира разпореждането с конфискуваното имущество, докато решението бъде съобщено на изпълняващия орган.

Член 32

Разноски

1. Държавите членки не могат да претендират помежду си за възстановяване на разноските, произтичащи от прилагането на настоящия регламент.
2. Когато изпълняващата държава е направила разноски, които тя счита за големи или извънредни, изпълняващият орган може да предложи на издаващия орган поделение на разноските. Издаващият орган разглежда това предложение на основата на подробни данни, предоставени от изпълняващия орган.

Член 33

Средства за правна защита в изпълняващата държава срещу признаването и изпълнението

1. Всички заинтересовани лица, включително добросъвестните трети лица, трябва да разполагат със средства за правна защита, включително предвидените в член 8 от Директива 2014/42/ЕС, срещу признаването и изпълнението на решение по членове 8 и 17, с цел защита на техните права. Средствата за правна защита се упражняват пред съд в изпълняващата държава в съответствие с нейното национално законодателство. Искът може да води до спиране на изпълнението съгласно законодателството на изпълняващата държава.
2. Мотивите по същество за издаване на решението за обезпечаване или конфискация не подлежат на оспорване пред съд в изпълняващата държава.
3. Компетентният орган на издаващата държава се уведомява за всяко правно средство за защита, упражнено в съответствие с параграф 1.

Член 34

Възстановяване на суми

1. Когато съгласно националното си законодателство изпълняващата държава отговаря за вреди, причинени на едно от заинтересованите лица, посочени в

член 33, вследствие на изпълнението на решение за обезпечаване или конфискация, което ѝ е предадено по силата на членове 4 и 14, издаващата държава възстановява на изпълняващата държава всички суми, изплатени на заинтересованото лице за обезщетения по силата на тази отговорност, освен ако и доколкото вредата или част от нея се дължи изключително на поведението на изпълняващата държава.

2. Параграф 1 не засяга законодателството на държавите членки относно искове на физически или юридически лица за обезщетяване на вреди.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 35

Статистика

Държавите членки редовно събират статистически данни от съответните органи и поддържат пълна статистика. Събраните статистически данни се изпращат на Комисията всяка година и включват, в допълнение към онези, които са предвидени в член 11, параграф 2 от Директива 2014/42/ЕС:

- а) броя на решенията за обезпечаване и конфискация, получени от друга държава членка;
- б) броя на решенията за обезпечаване и конфискация, получени от друга държава членка, чието признаване и изпълнение е било отказано;
- в) броя на случаите, при които от имуществото, получено от изпълнението на решение за конфискация в съответствие с настоящия регламент, на жертвата е било предоставено обезщетение или ѝ е било върнато имущество;
- г) средната продължителност на изпълнението на решенията за обезпечаване и конфискация съгласно настоящия регламент.

Член 36

Изменения на удостоверение и формуляра

На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 37 във връзка с изменянето на удостоверението и формуляра, определени в приложения I и II.

Член 37

Упражняване на делегирането

1. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Делегирането на правомощия, посочено в член 36, се предоставя за неопределен срок, считано от *[датата, от която започва да се прилага настоящият регламент]*.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 36, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета относно акта.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 36, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от 2 месеца след нотифицирането на Европейския парламент и Съвета относно акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с *[2 месеца]* по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 38

Клауза за преглед

Не по-късно от *[пет години след датата, от която започва да се прилага настоящият регламент]* Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент. Ако е необходимо, докладът се придружава от предложения за адаптиране на настоящия регламент.

Член 39

Замяна

Настоящият регламент заменя Рамково решение 2003/577/ПВР и Рамково решение 2006/783/ПВР в отношенията между държавите членки, обвързани от настоящия регламент, считано от *[датата, от която започва да се прилага настоящият регламент]*.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от *[дата на влизане в сила на регламента плюс шест месеца]*, с изключение на член 27, който се прилага от *[дата на влизане в сила на регламента]*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател